

IN PACE IN IDIPSUM

DORMIAM ET REQUIESCAM

ORIENTUR JUSTITIA

ET ABUNDANTIA PACIS.

PASSER INVENIT SIBI DOMUM

ETTURTUR NIDUM ALTIARIA.

X. ÉVF. 1909. 6. SZÁM.

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S
SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK
ELŐSEGÍTÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYÜL

KIADJA

A KÖZPONTI OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, IX., Üllői-ut 75

Ára egy évre 3 korona

Megjelenik minden hó közepén.

STEPHANEUM NYOMDA R. T.

VIRGO IPSUM, QUEM GENU

IT DEUM ADORAVIT.

SACRIFICIUM DEO

SPIRITUS CONTRIBULATUS

FLORABUNT SACERDOTES.

PARCE POPULO TUO.

QUI FRUMENTUM

ECCE AGNUS DEI

ELECTORUM CONSERVASTI | CUJUS NON SUM DIGNUS.

Az oltáregyesület rendes tagjaitól 1909. ápr. hóban befolyt díjak :

Lamy Sándorné 2 k, Kolacsek Józsefné gyűjtése a tatárszentgyörgyi tagoktól 7 k 34 f, Szelmayer Károlyné gyűjtése Ferenczi Gábor, József és Anna részéről 2 k, Kerek Teréz 1 k, Havel Etel 4 k, Kozel Paulin 2 k, Riedl Karolin 4 k, összesen 13 k, Miskolczi Blanka és Aranka 4 k, Gróf Julia 2 k, Stohanzel Ede és Tilik Ilona 4 k, Péterfai Róza 40 k, Pozsár Jánosné 24 f, özv. Kajlinger Mihályné 2 k, Bakos Jánosné 2 k, Kempelen Istvánné 2 k, Feldner Jozefa 3 k, Bősze Teréz 2 k, Kadlicsek Teréz 2 k, Jakab Julia és Anna 5 k, Demmer Vilma 2 k 40 f, Salamon Mária 1 k 40 f, Haberle Lenke 40 f, Piller Mihályné 2 k, Pusztai Rozina 2 k, Szakácsi Julianna 1 k, Székely Miklósné 2 k, özv. Barna Jánosné 4 k, Hirschkovits Károly és Mária 10 k, Bodó Teréz 2 k, Szabó Mária 2 k, Godecz Mária 40 f, Kajnár Ferenczné 60 f, Bicskei Elek és neje 10 k, Glatz Ilona 24 f, nagys. dr. Tóth József úr által Németszentmihályról 24 k 72 f, Szarvaskend 12 k, Puteani Vilma 2 k, Eckert Irma 3 k, összesen 41 k 52 f, Riener Mária 2 k, Gross Lujza 2 k, Serfőző Gyuláné 2 k, Schnierer Mária 30 f, Gregoretz Mária 1 k, Csere Mihály 1 k, Fodor János és neje 4 k, Almássy Anna grófnő 20 k, ft. Vajda Tivadar úr a bagolyfalvi tagoktól 8 k, Albert György 4 k, özv. Balásné Bolgár Ilona 2 k, Halászi Róza 2 k, Sztanek Mária 2 k, Péter Anna 2 k, Groszits Klára 1 k 60 f, Baugovicz Johanna 24 f, Persay Francziska 2 k, Manzák Ferenczné 1 k, Gebhard Józsefné 1 k, Szende Alajosné 2 k, özv. Dániel Mártonné 24 k, Ballon Betti 4 k, Kardos Jánosné 2 k, Hatkó Cecília 2 kor., Valek Mária 2 kor., Held Anna 2 kor., Venczelly Mihályné 8 k, ft. Bokor Ernő az ebeci tagoktól 30 k, a csehimindszenti tagoktól 21 k 35 f, Pörje Józsefné 2 k, Horváth Mária 2 k, Esch Margit 40 f, Mátyán József 2 k, Manyur Károly 1 k, Hirtenfelder Mária és Julia 2 k, Felmayer Vilma 10 k, Rigler József Ede és neje 8 k, Vágner Klára 4 k, özv. Varságh Gusztávné 4 k, Schája Antalné 4 k, Magyar Karolin 1 k, Kreicse Ágnes 1 k, Komaur Antalné 1 k, Mihókné 1 k = 34 k, Hirsberger Magdolna 2 k, özv. Farkas Györgyné gyűjtése: dr. Pékozdi Károlyné 4 k, Kainz Jánosné 6 k, Schnábel Frigyesné 4 k = 14 k, Rengl Ferenczné 4 k, Fábry Sarolta gyűjtése: Kaffka Romanna részéről 2 k, Koller Mariska 2 k, Ohnleitner Mária 24 f, N. N. 1 k 76 f, összesen 6 k, Dondon Szeréna 5 k, Edvi Illés Gyuláné gyűjtése: Edvi Illés Zoltánné és Aladár részéről 6 k, Henberger Rezső 2 k, Palugyai Ignáczné 1 k, Barát Krisztina 1 k össz. 10 k, Klár Józsefné gyűjtése: Grimm Gusztávné részéről 4 k, König Henrikné 4 k, Franke Pálné 4 k, Vavrichné 10 k = 22 k, báró Skerlecz Mária gyűjtése: Szvoboda I. részéről 2 k, Skota Mária 1 k, Kaszás Jánosné 2 k, Rigell Vilma 2 k, Zváray István és neje 80 f, Kristyósi Andorné 40 f, Müller Etel 24 f, Majthényi Anna és Mária 4 k = 12 k 44 f, Galli Betti gyűjtése: Saitz Lászlóné részéről 4 k, Grentzner Antalné 6 k, Hoffman Irma 2 k, Sacelláry Györgyné és Mihályné 8 k, özv. Vértessy Ferenczné 4 k, dr. Rottenbiller Fülöp és neje 8 k = 32 k, Kolacsek Róza 2 k, Rábóczki Pálné, Erzsébet, Mihályné, Györgyné és Terézia 9 k, Bauer Szidónia 2 k, Kiss Aladárné 200 k, özv. Ormos Jánosné 4 k, Luka Lászlóné 2 k, Zubriczky Anna 2 k, Ráth Gizella 4 k, Pugnát Julia 4 k, Heinrich Kálmánné 10 k, Heinrich Alajosné 10 k, Kövér Kálmánné 10 k, Kautz Gyuláné 10 k, Schwarcer Ottóné

ÖRÖKIMÁDÁS

a Központi Oltáregyesület havonként megjelenő hivatalos közlönye.

Tartalom: M. L.: Isten akarja. — Armond Lafon után H. F.: Az eucharisztikus hitközség. — Az újmiséis pap áldása. — M. L.: Szent József az örökimádás apostola. — Az Oltáriszentség hitvallója. — Reviczky Aladár C. M.: Szent Paszkál életrajza. — Dr. Kis-Erős Ferencz: Jézus szeretete. — T. B.: Olaszországi levelek. — T. K.: Úrnapi körmenet Münchenben. — M. L.: Táncz az Oltáriszentség előtt. — E. K.: Műszaki vívmányok és az Oltáriszentség. — M. L.: Zörgessetek és megadatik. — A kölni dóm. — Róptében a nagyvilág körül. — Vegyesek. — E. K.: A kenyér. — Litánia szent Józsefről.

ISTEN AKARJA

MIT TUDTAK csak még tíz évvel ezelőtt is az emberek a nemzetközi eucharisztikus kongresszusokról? Úgyszólván semmit. Az újságok hirül hozták, hogy most Párisban, majd Jeruzsálemben, majd másutt az Oltáriszentség imádói kongresszusra gyűltek össze, azután napirendre tértek felette. S manapság? Nincs ember, legyen barát vagy ellenség, a ki az eucharisztikus kongresszusok nagy fontosságát föl ne ismerné. Mindenki érzi, hogy Isten akarja. XIII. Leo azt mondta, hogy ezek az ő lelkének balzsamcseppjei; s méltán. Ha valaki, úgy a pápa láthatja azt Péter sziklájáról, hogy titkos szakadások vannak az Egyházban, hogy ezeket megszüntetni, a sebeket beheggeszteni, a beteg tagokat gyógyítani, a szétszakadt kötelékeket újra megerősíteni, a keresztény katolikus egységet Krisztus varratlan köntöséhez hasonlóan mint valami régi, fényes ereklyét megtartani: ez az Oltáriszentség hivatása. O az egység jelképe és eszközlője, szeretetünknek lánczszeme. Régente, midőn szakadarságok voltak az Egyházban, egyetemes zsinatokat hívtak össze és ott állították helyre a katolikus egységet; manapság a szakadást megelőzni a cél s így jöttek a nemzetközi eucharisztikus kongresszusok gondolatára. Harminczéve már, hogy ez a világegyház életének állandó szerve lett. Itt nyilatkozik meg leginkább s itt alakul ki a katolikus köztudat. Maga az Úr Jézus elnököl a modern kor eme zsinatain, hiszen minden eucharisztikus kongresszus legkiemelkedőbb pontja s legfőbb programja a szentmise áldozat s a szentségi körmenet. Rafael Disputája megelevenedik s kilép a vatikáni stanzák falai közül, az alakok megsokasodnak, a nemzetek és fajok szivárványsávjai az Oltáriszentség prizmáján egyetlenegy fény-

nyé egyesülnek s ennek a neve: katolikus egység. A katolikus egység a maga impozáns erejében, mely mint egy fényes sugár belévilágít a XX. század társadalmi életébe s áttöri a népboldogító eszmék zagyva tömegét. A kongresszusok kihatása óriási, eredményüket úgy körülbelül ötven év múlva fogjuk igazán látni. De már eddig is mondhatjuk, hogy X. Pius reformjait ezek a reformkongresszusok készítik elő, hisz maga a pápa követe, Vanutelli bíboros vallotta meg 1906-ban a tournai-i nemzetközi kongresszuson, hogy a pápának nagy elhatározása és 1905. karácsonyán kibocsátott levele a mindennapi áldozás érdekében: ez az eucharisztikus kongresszusoknak diadala, dicsősége és gyümölcse! Ezen az úton kell tehát előre haladnunk s amit megkezdettünk, azt végre is kell hajtanunk. Nemcsak Palesztina szentföld, hanem az egész földkerék szent. Pogányok kezében van manapság az egész föld, ezt kell visszahódítanunk Jézus számára, hogy az Oltáriszentség szabadon járjon-keljen mindenütt. Hogy sem fegyver, sem erőszak, sem kényuralom, sem bűn ne állítson akadályt eléje. A nemzetek újabb keresztes hadjáratra egyesülnek. Ezt akarják a nemzetközi eucharisztikus kongresszusok. Deus loo vult! Isten is úgy akarja.

M. L.

Az eucharisztikus hitközség.

(Folytatás.)

M.-ben kinevezték az apostoli férfiút egy hatszáz gyermeket számláló Mária-Kongregáció igazgatójának, mely bámulatosan felvirágzott, a mi a gyakori szent áldozásnak köszönhető.

R.-ben, a város másik plébániáján egy szentségimádási társulatot szervezett, melynek több mint ezer tagja volt, kik megszakítás nélkül váltották fel egymást a tabernakulum előtt.

Az első hitközségben, melynek kinevezett plébánosa lett, egy évi működése után láttak 100—150—200 egész 250 férfit számláló csoportokat a havi szentáldozásoknál.

Felbátorodva ilyen szerencsés eredményeken, még többet követelt új plébániáján, melyben a hívek száma alig haladja meg az ezret. Az eredmény még rendkívülbb volt. Két évi eucharisztikus apostolkodása után több mint három ezer a havonkénti áldozó. Itten különösen a gyermekek hétköznapi, vásár- és ünnepnapai áldozásai nyujtanak elragadó látványt.

Jegyezzük meg, hogy ezeknek a híveknek igen meg van könnyítve a gyónás. A gyónatóatya rendelkezésükre áll minden órában, télen reggel öttől, nyáron négytől kezdve. Mindenki kérheti számára a szentáldozást, ha akadályozva van a misén jelen lenni. A férfiak, asszonyok fiatal leányok

és gyermekek összejöveleiken mindenki előállhat ellenvetéseivel, magyarázatot, felvilágosítást kérhet az igazságokról, melyeket hinniök, vagy a köteleességekről, melyeket teljesíteniök kell, de különösen a szentáldozáshoz szükséges előkészületről. Valahányszor a plébános szabad ideje engedi, főképp vasárnap, mialatt a vikárius misézik, fennhangon elmondja a liturgikus imádságokat, egyszersmind megmagyarázza a titokteljes értelmét a szertartásoknak.

A betegeknel szokásos eszközök: háromszor, vagy négyszer havonta a kora reggeli órákban, nyáron négyszer, télen ötször elviszik az Oltáriszentséget.

Hogy az egész hitközség figyelmét az Oltáriszentségre tereljék s hogy a hívekbe ennek külső és benső imádását beoltsák, szokásba hozták az *1. Esteli imádságot*. Mindeu este összejönnek a tabernakulum előtt. A pap ott várja hiveit. Ezek a hívó szózatra megjelennek s ennek a mindennap megtisztult lakosságnak közös, ünnepélyes, bizodalmas imára nyilnak meg ajkai. Az esteli ima behozatala óta valóságos mozgalom mutatkozik a hitközségben. Ezen esteli gyakorlat alatt a nép a szent olvasót imádkozza és ezt követi a bold. Szűzhöz egy-két fohász, mialatt a tabernakulum nyitva, az oltár fényesen ki van világítva s a végén áldás adatik az Oltáriszentséggel.

2. Nappali és éjjeli imádat. Ezek még eddig a szervezés kezdetén haladnak. A nappali imádat hetenkint kétszer asszonyok és leányok végzik. Az örökimádat megelőző éjjelen és zöldsütörtök éjjelen csakis férfiak váltják fel egymást az Oltáriszentség előtt.

3. Vasárnapi gyakorlatokat az est beálltával. Ez az Oltáriszentség imáadásából áll, elmélkedéssel egybekapcsolva. Ezen elmélkedések tárgya minden hónap vasárnapján más. Az utolsó vasárnapon: a halál és az Eucharisztia; az utolsó előttin: a kreesztút és az Eucharisztia... A hívek, kik egész napon át betöltötték a templomot imájukkal és énekükkel, tömegesen jönnek este imádni az Oltáriszentséget. Ima, ájtatos gondolatok váltakoznak zsoltárokkal vagy énekekkel, melyet az egész gyülekezet énekel.

Még néhány segédeszköz. Hirdetmények, füzetek, értekezések, könyvek terjesztése. A Weber által összeállított négy evangélium egy-egy példányát megkapta minden hitközségbeli család. X. Pius pápa dekrétuma a gyakori szentáldozásról ötszáz példányban lett kiosztva. A gyóntatószékben a híveket a gyakori szentáldozásra buzdítani; prédikációknál eucharisztikus kötelességeinket hangoztatni; a szentséglátogatásokat ajánlani; minden évben eucharisztikus triduumot hirdetni, amint azt X. Pius pápa a püspököktől, papoktól, hívektől megköveteli. Ez a rendszere ennek a buzgó papnak.

És az eredmény? Ebben a hitközségben minden nap vasárnaphoz,

minden vasárnap husvétii ünnephez és minden husvét egy mennyország-beli naphoz hasonlít.

Hála az Eucharisztia befolyásának ez a hitközség két év előtt még egyike volt a vidék legközönségesebb községének és ma mindannyin túltesz vallási buzgóság dolgában. Haladás mutatkozik minden téren: a születéseket, az ájtatosságot, a papi és zárdai hivatást illetőleg.

Miért nem hasonlít minden hitközség ehhez? Álom, szép álom, fogják mondani. Azonban valósággá válik, mihelyt minden papunk oly igazán fogja akarni, a mint X. Pius pápa akarja és ha lesz sok olyan erős hitű, szent czélokért lelkesedő férfiú, mint a mi doyenünk.

Armand Lafon után *H. F.*

Az újmisési pap áldása.

SOK TEMPLOMBAN csendül meg most a harang újmisére s a hívők áhítattal vonulnak be a szentélybe, hogy a malaszt súlya alatt remegő kezeiktől átvegyék az Isten áldását. Talán legszebben szólal meg az egyház nyelve azokban az áldásokban, melyeket az újmisési paptársaira, édes szüleire és testvéreire mond. A pap, mint oltártestvér, legelőször kap áldást. Az újmisési oltártestvére vállaira teszi kezeit és ezeket mondja:

Szeretetének szent tűzét gyujtsa föl Isten a te szivedben; öntse el fényével arcodat, emlékezzék meg minden szentmiséről és legyen bőséges áldozatod gyümölcse. A mit szived kíván, adja meg néked az Úr és szentesítse lelked minden gondolatát. Teljesüljön minden kérésed, lelked üdvössége és nyugodjék meg benne az Úr szent Lelke, a bölcsesség és értelem lelke, a tanács és erősség lelke, a tudomány és jámborság lelke; és minden más égi és földi jóval áldjon meg téged az Atya, Fiú és Szentlélek. Amen.

Majd odalépnek a szülők, legelőször is az anya s az újmisési annak fejére téve két kezét ezeket mondja: Szeretetének szent tűzét gyujtsa föl Isten a te szivedben. Fogadd anyám fiadnak áldását. Legyen az öregségedben támaszod s fizessen meg Isten néked ezerszer kegyelmének rejtett kincseiből; amit szived kíván adja, meg néked az Úr és szentesítse lelked minden gondolatát. Áldjon meg téged a szomorúság napjaiban s védjen és őrizzen téged Sionból Jákobnak Istene. Légy áldott kezeden minden munkájában, találj kegyelmet Isten előtt, adjon neked hosszú életet, hogy láthasd még késő unokáidat és láthassad Izrael szent békéjét; Áldjon meg Isten az ég áldásaival s ha fogytán lesz erőd, ne hagyjon el az Úr, hanem Ő legyen az egekben és bőséges jutalmad, hogy amit adtál, százszorosan visszakapjad, hogy örök életed legyen és az ég a kimulás kegyel-

mét adja meg és minden más égi és földi jóval áldjon meg téged az Atya, Fiú és Szentlélek. Amen.

Az újmiséés rendszeren megcsókolja szülei kezét és arcát, azok is megcsókolják fölszentelt kezét. Majd előlépnek a testvérek, kikhez így szól az új levita: Szeretetének szent tüzét gyújtsa föl Isten a te szivedben. Fogadd testvérem testvéred áldását, erősítse meg azt az Úr előtted. A mindenható Atya Isten tartson meg tégedet, a Fiú bölcsessége világítson meg, s a Szentlélek szent tüze élessze szivedet, hogy az égieket szeresd, s a földieket megvessed s egyedül Istennek szolgálj: adjon Isten hosszú életet és boldog kimuláshoz kegyelmet és minden égi és földi jóval áldjon meg téged az Atya, Fiú és Szentlélek. Amen.

Szent József az örökimádás apostola.

SZENT JUSZTIN vértanú följegyzí, hogy az Úr Isten ifjúkorában szent József ácsmühelyében faekéket készített és azzal fölszántotta a názáreti réteket. Szent József pedig boldog volt, midőn látta, hogy a fölszántott föld oly bőven termi a búzát és sokszor könnyes szemekkel mozduatlanul nézte az isteni ifjút. Szent József az örökimádás apostola. Imáinkban ő nemcsak pártfogónk, de egyszersmind példaképünk is. Ő, ki mint az egyiptomi József, megőrizé Názáretben a választottak szent gabonáját, most is őrzí templomainkat s benne az isteni gyermekeket. XIII. Leo végrendeletképen hagyta nekünk, hogy a mise után az anyaszentegyház legfőbb pártfogójához szent Józsefhez esedezzünk. Menjetek Józsefhez! hangzik a bibliai szó, s mi betekintünk a názáreti hajlékba, ahol szent József imában és munkában töltí napjait. Ő szüntelenül imádkozott, úgy a mint azt később szent Pál értette. Jézus mindig szemei előtt volt; és Jézus azt akarta, hogy földrejövele első pillanatától kezdve imádói legyenek; először Mária, azután József. És valóban mindketten örökké imádták az isteni kisedet. Mint az örökimádás templomában a szentség állandóan ki van téve, ép úgy volt az József házában is. Mühelyében ott játszadozott a kis gyermek. Később segített is neki meg Máriának, szóval szemeik előtt volt mindig, örökké imádhatták. Egy férfi és egy nő, ők ketten képviseltek az emberi nemet, egy új Ádám és egy új Éva a paradicsomban, előttük növekedik az élet fája.

Szent József dolgos ember volt. Egész nap izzadott, fűrt, faragott és el volt merülve gondolataiban; de ha eljött az este, eljött az ő boldogsága is; imádtá a kis Üdvözítőt az egész éjen át; mellette volt, szemlélhette Őt, elmerülhetett istenségének elrejtett titkaiban. Feledte fáradalmait és az imában, a növekedő gyermek szemlélésében keresett vigaszt. Látta

mint növekszik napról-napra; mint lehel szeretetet, mint lehel kegyelmet egész valója; látta Őt fejlődéseinek összes változatában, látta mint nyilatkozik meg az örökkévaló Isten szeretete a gyermekben. Szent József úgy imádta Jézust, mint soha más szent ezen a világon. Ezt mondja róla Faber. Lelke mélyéből a szeretetnek egész oceánja áradott és nincs angyal sem a világon, aki úgy tudta szeretni Jézust, mint szent József. Egyedül Mária, mint anya egyesült bensőbben az isteni gyermekkel. Szent József élete tehát egy tökéletes imádás, egy örökimádás volt. Egyesüljünk vele mi is s legyen ő minden szenségimádónak példaképe. Valósuljon meg Eymard

igéje: A mi szent József volt Názáretben, legyünk azzá mi a szentségház előtt.

*

Szent József az áldozóknak is pártfogója. Ő a házigazda, ő teríti meg oltárainkat, ő hívja meg az isteni lakomára a lelkeket.

Az a szent Test, melyet mi a szentségben imádunk és magunkhoz veszünk, szűz Mária testéből vétetett. József az ő jegyese volt, Mária az övé volt, Jézus is az övé. Azt mondja róluk Szalézi szent Ferenc: Ha egy

Munkálkodjatok, de nem oly eledelért mely veszendő, hanem amely megmarad az örök életre, melyet az ember fia ad nektek.

hőfehér galamb búzaszemet ejt el egy gyönyörű szép kertben, kié lesz a szép fa, mely a helyén kinő? Nemde azé, kié a kert. No, lám a Szentlélek, a Jordán habja fölött repkedő galamb leejtette, az Isten igéjét a Szeplőtelen Szűz méhébe. Kié tehát a gyümölcs? Nemde azé, a kié a kert? Kié tehát Jézus? Nemde azé, a kié Mária, az Isten szép kertje. Övé a kert, övé a választottak gabonája is; övé a bor is, mely szüzeket nevel.

József megőrizte a kertet s megőrizte a választottak gabonáját. Jézus úgy pompázott a názáreti szép kertben, mint egy búzakaralás. Lenne-e most kenyérünk, ha József nem gondolja s a búzakaralászt a szél viharja elsodorja? Lenne-e akkor most mise, lenne-e szentség, szentostya, áldozás? Valóban József hasonlított az egyiptomi Józsefhez, Jákob fiához. Az hét évig őrizte a gabonát, hogy a hét sovány esztendő alatt legyen mit enni. Nemde ő is így tett? Eltette a gabonát a názáreti magtárakba s mire

eljöttek a sovány évek, az üldözés napjai, Jézus maga kínálta magát az éhezőknek: Vegyétek és egyétek!

S vajjon nem ő az, ki most is védi templomainkat, a szentségházakat és benne Jézust, a választottak gabonáját, ép úgy mint József a Nilus mentén s a gúlák alján Fáraó magtáraiban?

Józsefnek nem volt része Jézus legszentebb testének megalkotásában; de ő nevelte azt; ő ápolta a testet. Nevelőatyja volt; a mit rajta látunk, az az ő munkájának az eredménye. József nevelte föl, József gyarapította a legszentebb testet, a melyet a szentségben magunkhoz véve imádunk. A szent testhez, melyet magunkhoz veszünk, Józset izzadsága és könnyei tapadnak. Az Oltáriszentség pápája, IX. Pius mondja róla: Ő nevelte föl azt, a ki mennyből alászállva magát a hívőknek adja ételül.

Kérjük őt, hogy az örökimádásban példaképünk, a mindennapi áldozásban nevelőatyánk legyen.

M. L.

Az Oltáriszentség hitvallója.

Hofbauer szent Kelemen.

NÉHÁNY héttel ezelőtt avatta szentté X. Pius pápa Hofbauer Kelemen az Oltáriszentség buzgó hitvallóját. Fényes ünnepe volt ez Rómának s a szent Péter templomának, de ünnepe egyszersmind az egész világnak, nekünk magyaroknak is. A ki ismeri a korabeli történelmet, az tudja, hogy az új szent mily szoros összeköttetésben volt a Bécsben élő magyar főúri körökkel; úgyszólván valamennyien lelki gyermekei voltak. Ő nevelte azt a nemzedéket, mely később Bécsben az oltáregyesületi mozgalmat megindította; tudjuk, hogy ez a mozgalom nagyrészt az akkortájt Bécsben élő magyar főúri hölgyeknek érdeme; a lelket, a szívet Hofbauer adta nekik. Redemptorista szerzetes és plébános volt; lelki gondozója volt az Orsolyaszüzek zárdájának és sokat is működött ezen zárdá templomában, hol Rákóczi Ferenc nővére Julia, száz és egy-néhány évvel Hofbauer előtt imádkozta az Oltáriszentséget, Hofbauer a szentségimádó ember típusa volt. Az utcán kalaplevéve járt, mert érezte, mint árad ki a templomokból az utcára is az Oltáriszentség ereje. Ha a templomba belépett, oly áhitat fogta el őt, hogy arcza valóságosan fényelt s ha a padsorok között végigment, az emberek a tisztelet jeléül önkénytelenül fölállottak. Ha a szent öltönyökben az oltár elé lépett, olyan volt, mint egy király: fenség, méltóság és nyugalom tükröződött vissza rajta: Isten helyettesét ismerte föl benne mindenki. Olyan volt, mint egy szeráf, ki Isten szépségébe merült el. A ki őt misézni látta, annak nem kellett a szentmisét a katekizmusból megtanulnia, úgysis

megértett mindent, az ő miséje egy élő tanítás volt. Úgy hatott a jelenlevőkre, mint a delej, az emberek kijöttek a padokból és az oltár körül állottak nagy tömegben. Különösen a fiatal emberek vetélkedtek ő érette és boldog volt, ki neki a szentmisénél szolgálhatott. Néha megjelent a tömegben Muzzi praelátus is, a pápai nunciatura ügyhallgatója, ki később Dél-Amerikában rendezte az Egyház ügyeit. Megkérdezték tőle, hogy miért épen az Orsolyaszüzek templomába jön imádkozni, azt mondotta: Epülni jöttem Hofbauer Kelemenre. A papok nem akartak másutt misézni, csak az Orsolyák templomában, azon oltárnál, hol ő misézett; nem-sokára az egész Bécs odajárt s a gyakori áldozásnak tűzhelye lett ezen templom. Hofbauer életének minden szükségében s minden körülményei között a szentmisében keresett vigasztalást és erősbulést; egyszer ezzel állott nemes bosszút. Akkor Baberhausenben volt. Az egész községet megjavította, buzgón prédikált, gyóntatott, áldoztatott; mindenki megtért, csak egy fiatal ember nem; Hofbauer szigorúan beszélt, de szeretettel. A fiatal legénynek fájt az igazság s hogy fölháborodásának kifejezését adhassa kora hajnalban köveket dobált Hofbauer ablakára. Az emberek az üveg csörömpölésére kiszaladtak és meglincseltek az őrzőgő suhanczot. De Hofbauer kihajolt az ablakon s azt mondotta: Ne bántsátok, misét mondok érette. S el is ment és följánlotta szentmiséjét a bűnösért. Ilyen ember tetszett a bécsi népnek. Rajongtak érette s még titkon is megfesték. Egyszer látták, hogy a sekrestyéből kijön s hazafelé készül a templomból; a templom üres volt, csak a kis kápolna ablakából nézett le valaki az oltárra. S az a valaki látta, hogy Hofbauer térdet hajt, imádkozik s útnak indul, de még egyszer visszafordul és kezével csókot hint az Oltáriszentségnek.

S a ki ily gyermekdeden szerette a magányban az Oltáriszentséget az emberek előtt férfiasan vallotta meg Őt. Ezt teszi most mennyek országában. Szent Kelemen könyörögj érettünk!

Szent Paszkál életrajza

TIZENNEGYEDIK FEJEZET.

Alázatos lelkülete.

BÁR AZ ÉLETSZENTSÉG nem az Isten rendkívüli adományaiból áll, melynek: a jövendülés, a nem szerzett, hanem Istentől belénk öntött tudomány, az elragadtatás, mégis ezeknek részesei nem lehetnek közönséges, hanem kiválasztott, szent lelkek. Ezen rendkívüli adományok elbizakodottá, büszkévé tehetik az embert, ha nincs alázatos lelkülete. Jelen

fejezetben meggyőződhetünk róla, hogy Paszkálunk Isten kiváló kegyelmei daczára megmaradt az alázatos lelkületben. Ő az alázatosak közt a legalázatosabb akart lenni.

Sokan mondják: én semmi sem vagyok, én nem érdelek semmit s ha a legkisebb sértés, megbántás éri őket, feledni s megbocsátani alig tudnak. Ezek nem alázatos lelkek. Paszkál cselekedeteiben is megmutatta, a mit jegyzőkönyvébe írt: «Minden sértést, megbántást, rágalmat — ha még oly nehezedre esnék is, — mint drága üdítő italt, örömmel kell vennem.»

Néhány példa igazolja, hogy e szavakat Paszkál a szívébe véste.

Egy alkalommal néhány világi nem épületesen viselve magát, közülök egyiket Paszkál a legnagyobb szeretettel és gyöngédséggel figyelmeztette. Az illető haragra lobbanva így felelt:

— Nézzétek a képmutatót, míg szemeit a földre szegezi, addig másokat megles. De különben is, hogyan mer e tudatlan fráter, ki a juhok közt nőtt fel, másokat megleczkéztetni?

Paszkál térdre borult és összetett kezekkel kért bocsánatot modortalanságáért. A sértő erre nem számított. Megszégyenülve állt tovább.

Paszkál elüljárói közt volt egy nehéz jellemű, házsártos főnök, ki sem ítéletében, sem modorában nem találta el a helyes utat. Minden rendkívülit elítélt és üldözött. Paszkál viselkedése sem tetszett neki. Nem fogta föl ennek életszentségét, csak különczkedésnek ítélte azt. Azért örökösen dorgálta, szidta a szent testvért s a legkisebb hibáért keserű szemrehányásokat tett neki. «Ily bánásmód — mondá P. Ximenes — mindenkit kihozott volna a béketűrésből, de Paszkál kiállotta e tűzpróbát is.» Térdre borulva, szó nélkül fogadta elüljárójának dorgálásait és örvendett szívében, hogy Isten őt megalázta. Egyik rendtársához pedig ily szidás után így szólt:

— Ma a Szentlélek Úristen szólt a pater quárdián szájából.

Midőn egy olajos edényt összetört, a novicziusok módjára, nyakába akasztotta a törött korsót, hogy így magát megalázza. A pater quardián így kiáltott rá:

— Már megint kárt okoztál? Takarodj innen tékozló, hogy soha többé ne lássalak.

Néhány szerzetestársa, kik e szeretetlen megjegyzést hallották, így szóltak hozzá:

— Ez mégis sok! Nem járja, hogy ezen ügyetlenség miatt ily goromba bánásmódban részesítik.

Az isten szolgája így felelt:

— Óvakodjanak az ily beszédőtől. A szidást úgy fogadtam, mintha az a Szentlélek Istentől jött volna.

Így tett Paszkál mindannyiszor, valahányszor türnie, szenvednie kellett. Az Isten igazságosságának tudta be a megaláztatást, melyre hálátlan-ságával rászolgált.

Alázatos lelkületére vall az is, hogy mindazt elrejtette vagy igyekezett magától eltávolítani, a mi neki tiszteletet szerezhetett volna. Elüljárói őt, az egyszerű laikus testvért, nagy erényei miatt egyik kolostoruk quardánjává tették. Paszkálra, midőn értesült róla, ez valóságos győtrelem volt. Ő, ki legjobban szerette az utolsó helyet, ki még a legfiatalabb szerzetes-társainak is szívesen engedelmeskedett, azon gondolatot, hogy elüljáró legyen, nem tudta elviselni. Ha már engedelmességből el is fogadta, de a világiak előtt iparkodott a dolgot úgy föltüntetni, mintha nem ő volna a ház főnöke, azért magának tartotta fenn a kapus állását, hogy így méltóságát mérsékelje.

Egyik látomását teljesen elhallgatta volna, ha az isteni Gondviselés másképen nem intézkedik. Paszkál kortársa volt Boldog Factor Miklós, szentéletű ferenczrendi, ki egy alkalommal elragadtatásában ragyogó csillagot látott. E csillag jelképezte szent Paszkált, kit Boldog Miklós fölkeresett. Ugyanily látomása volt Paszkálisnak is. Az életszentségnek e két ragyogó csillaga így találkozott ez életben. Paszkál ezt akkor mondotta el, midőn P. Factor Miklós boldoggáavatási pöre megkezdődött s elrendeltetett, hogy mindenki köteles mindent elmondani a bizottság előtt, mit a szentéletű szerzetesről tud.

Iratait meg akarta semmisíteni, hogy halála után róla ne beszéljenek, esetleg őt ne magasztalják. Egyik nagy betegségében kérte elüljáróit, hogy ama jegyzeteket, melyeket a Szentlélek Úristen sugallatára írt egyes hitágazatokról, halála után dobják a tűzbe. De az isteni Gondviselés ezt is megakadályozta. Jegyzetei, iratai, melyeknek látása a szent szegénységet hirdetik s melyekről már másutt bővebben szóltunk, mint drága ereklyék őriztetnek.

Ezen alázatossága és önmehtagadása törte össze benne az érzékiséget. Bár az ördög többször kísértette, mint Ádám gyermekét, de Paszkál sohasem vétett a tisztaság erénye ellen. Küzdött és győzött. S e győzelmei — a hús és test fölött — voltak legszebb diadalai.

Mély alázatosságából fakadt szelidsége, szerénysége, engedelmsége, állhatatossága, kötelességeiben való lelkiismeretessége, a szegénységnek kedvelése, felebarátjai iránt való rendkívül gyöngéd szeretete, szóval élet-szentsége, mely a mélyre ásott alázatosságon, mint rendületlen alapon emelkedett föl s ragyogó pompájában bámulatra ragadta az utókort.

Reviczky Aladár C. M.

Az áldozás csak egy pillanat, de áldása örök. *Gay.*

Jézus szeretete.

AZ Ó-SZÖVETSÉGI szentírásban a Királyok könyvében olvassuk, hogy Saul király fia, Jonathás, a királyi apa örököse szerette, nagyon szerette a derék és fiatal Dávidot. A szentírás szavai szerint: úgy szerette, mintha egy lelkük lett volna. S hogy e szeretetét Dávid iránt külsőleg is kimutassa, szeretetből és szeretete jeléül legszebb legdiszesebb öltönyét, kardját, kezívét odaadta Dávidnak. Mindenesetre nagy szeretet ez. De e szeretet micsoda azon szeretethez képest, melylyel bennünket szeret a mi édes Jézusunk a legszentebb Oltáriszentségben. Ha Jonathás szerette Dávidot, pedig szerette, bennünket még jobban szeret a mi édes Jézusunk, mert nem földi öltözetét adta nekünk, noha már ez is kétségtelen nagy szeretet lett volna az ő részéről; hanem saját szentséges testét adta nem testi ruháját, hanem testét, Istenségének e titokzatos ruháját adta nekünk. Épen ezért kimondhatatlanabbul nagyobb az ő szeretete irántunk, mint Jonathásé volt Dávid iránt.

Saul és fia Jonathás a Gelboe hegység közelében vívott csatában életét vesztette. E szomorú hírt elviszik Dávidhoz, aki a trónon ül és könnyek hullanak szemeiből, midőn a szeretett Jonathás halálát hallja. Az ó-szövetségi szentírás legszebb lapjainak egyikét teszi azon szép siralmi ének, mellyel elbucúzik Dávid Jonathás emlékeitől. (Kir. 1, 17—27.). Ennél talán csak Jeremiás próféta siralmi megindítóbbak az egész ó-szövetségi szentírásban.

A Királyok II. könyvének 9. fejezetében olvassuk, hogy Dávid e fájdmában kimondhatatlanul megörült, midőn hallotta, hogy Jonathásnak egy fia a szegény, nyomorult testű és sánta Mifibóset még életben maradt. Nem nyugodott addig, míg ezt a szegény nyomorultat magához nem hozatta. Mifibóset remegve lépett a király elé, mert hiszen egész családja fellázadt és pártot ütött Dávid ellen. Mily nagy volt azonban ámulata, midőn hallja Dávidtól, hogy Jonathás iránti szeretetből megbocsát, sőt visszaadja neki Saul király minden vagyonát, és ezentúl a királyi palotában kell laknia és Dávid királyi asztalánál kell étkeznie. Nagy és megható Dávidnak irgalma és szeretete Mifibóset iránt; de micsoda ez azon irgalomhoz és szeretethez képest, mellyel irántunk viseltetik a mi édes Jézusunk a legszentebb Oltáriszentségben? Ha nyomorult volt Mifibóset, mennyivel nyomorultabbak vagyunk mi az Isten színe előtt: nyomorultak testben, nyomorultak lélekben? Ha lázadó volt Mifibóset családja Dávid iránt, mennyivel nagyobb lázadók vagyunk mi bűnösök, a mi Istenünk iránt? S mégis meghív bennünket királyi lakásába, e templomba, s a helyett, hogy királyi asztalához angyalokat ültetne, minket hív meg isteni lakomájára, minket, a testben lélekben nyomorult, bűnös lázadokat. Nem földi

eledellel táplál itt bennünket, mint Dávid táplálta Mifibósetet, hanem végtelen szeretetében isteni kenyérrel, égből szállott angyali eledellel: saját szentséges testével és vérével táplál bennünket a szent oltárnak isteni lakomájában.

A Királyok II. könyvének 12. fejezetében olvassuk Náthán próféta egy gyöngéd és gyönyörű példázatát Urias szeretetéről, mondván: «Két férfiú vala egy városban, egyik gazdag, másik szegény. A gazdagnak igen sok juha és ökre vala. A szegénynek pedig teljességgel semmi egyebe, mint egy kis juhocskája, melyet vett és táplált, és mely nála az ő fiaival együtt növekedett vala, kenyeréből éván, és poharából iván, és kebelén aluván; és olyan vala neki, mint leánya.» Mily kedves és nyájas szavak ezek és mily gyöngéd szeretet sugárzik ki e szavakból? Oh, de mennyivel nagyobb és gyengédebb a mi édes Jézusunk szeretete mi irántunk! Mi is juhocskák vagyunk, az ő juhocskáik, mert így ő maga nevez bennünket az ó-szövetségi szentírás 94. zsoltárában, ahol ez áll: «Mi az ő népe és legelőjének juhai» vagyunk. Minket is ő vett, mint az a szegény ember az ő juhocskáját, csak hogy ő kimondhatatlanul drágán: kinos kereszt-halála árán vett minket. Minket is gyermekeivel: a mennyei angyalokkal együtt nevel fel. Ő is saját kenyeréből: a legszentebb Oltáriszentségből etet és kelyhéből isteni szent vérével itat bennünket. S mint az a kis juhocska gazdája kebelén, mi is az ő isteni kebelén, az ő isteni szent szívéen nyugosunk, különösen a szent áldozás magasztos pillanataiban. S ezen isteni szeretet mennyei édességeire vonatkoztatja Dávid, a királyi zsoltáros azon szentírási szavakat, melyeket e soraim elejére tűztem: «Mely nagy, Uram! a te édességed sokasága, melyet fönntartottál a téged félőknek».

Aranyszájú szent János püspök egy alkalommal egészen elmerült annak csodálásában, hogy mily nagy az Atyaistennek szeretete irántunk s midőn azt látta, hogy bennünket, szegény nyomorult bűnösöket nemcsak szeret, hanem végtelenül szeret, elragadtatásában felkiáltott: «Nem is lehet ez másképen, hiszen írva van a szentírásban: Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adá érette. (Ján. III. 16.)» Aranyszájú szent Jánost egészen meghatotta az Atyaisten e végtelen szeretete... Az Atyaisten szeretetéből adá érettünk egyszülött Fiát... És a Fiúisten, a mi édes Jézusunk?... szeretett ő bennünket?... Oh, olvassátok csak el szent János evangéliumának III. fejezetét, ahol az utolsó vacsora s a legszentebb Oltáriszentség szerzése van leírva. Megvallom, nem mindig tudom könnyek nélkül elolvasni a leggyengédebb isteni szeretetnek e fejezetét. Jézusunknak az a szeretete sugárzik ki belőle, melylyel a legszentebb Oltáriszentséget szerezte s a melylyel már ott szeretett bennünket... A szent evangélista e gyöngéd szavakkal vezeti be e fejezetet: «Mivel szerette

övéit Jézusunk... mindvégig szerette őket» s rendelte az Oltáriszentséget; miért is megindító gyengédséggel írja le az utolsó vacsorát s a szeretet e nagy szentségének szerzését. Az a szűz szent János írja le ezeket, aki mint a szeretet tanítványa az utolsó vacsorán az édes Jézus szentséges kebelén nyugtatta szent fejét s akkor e szerető isteni szent szívnek minden szerető dobbanását hallhatta. Azt mondja ő e fejezet vége felé, hogy a szeretet e nagy szentségének szerzése után e szeretettől áradó szavakat intézte hozzájuk, tanítványaihoz az édes isteni Mester. «Fiacskáim csak még kevés ideig leszek veletek» — én azt hiszem, hogy e szavak hallatára könnyek gyülekeztek a szerető tanítványok szeméibe — de folytatta az édes Üdvözítő: «Új parancsolatot adok nektek, hogy szeressétek egymást, amint én szerettelek titeket, hogy ti is úgy szeressétek egymást» (33—34. v.) Oh mily édes az ő isteni szeretete!

Az Atyaisten irántunk való szeretetből adta halálra egyszülött Fiát. A Fiúisten pedig irántunk való szeretetből adta önmagát a legszentebb Oltáriszentségben. Szeretetből adta magát e szentségben, tehát a szeretetnek titokzatos nagy szentsége ez az isteni szentség.

És kinek adta magát?...

Oh Jézusunk, nekünk adtad magadat; de mi szegények vagyunk, mi nyomorultak vagyunk, bűnösök vagyunk. Te szerettél minket már e földön is és számunkra maradtál a szeretetnek e szentségében. Tehát hozzád jövünk s szeretni akarunk tégedet: fogadd el kérünk a mi hideg, a mi gyarló, de bűnbánó és jobbulni akaró sziveinket. Nem, mi nem akarunk elszakadni tőled, mi igazán akarunk szeretni téged, szeretni lángolóan, a szeretetnek e nagy szentségében épen úgy, mint egykor a boldog örökkévalóságban.

Dr. Kis-Erős Ferencz.

Olaszországi levelek.

AZ OLTÁRISZENTSÉG az emberek sorsában osztozik. Naplót lehetne vezetni arról, hogy mint jelenik meg a fájdalom városában az ég és föld ura, mint veszi ki részét a nyomorból és szenvedésből, mint túr, mint vigasztal, mint buzdít és mint kíséri az emberszeretet mindenütt.

Alig hogy megengedték Messzinában az ásatásokat, azonnal hozzáfogtak a halottak kereséséhez. A munka most is szakadatlanul folyik.

A szalézi intézetben január hó 15-ikén megtalálták, majdnem egész épségben az oltárszekrényt. A Szentostyák tökéletesen épek maradtak. Másnap átvitték az intézet piszkos szentárába. Itt tartózkodnak azok a munkások, a kik a halottak eltemetésével foglalkoznak. Ezek mind a szalézi Társaság kisegítői.

A következő vasárnap, vagyis január hó 17-én a Szentséget szent körmenetben arra a halomra vitték, mely az intézet romjai mögött emelkedik. Itt 200 hívő jelenlétében áldást adtak a Szentséggel a városra és a tengerszorosra.

A híres Magdolna-templomot, a mely a földrengés alkalmával nem dőlt ugyan romba, de falai több helyen oly erősen megrepedtek, hogy bedőlésétől állandóan tartani kellett, a műszaki csapat vezetése mellett dinamittal fölrobbantották. Előbb a tornyot döntötték romba. A torony alatt gelatin-aknákat helyeztek el, a melyeket villamos áram útján robbantottak föl. A tető már a földrengéskor dőlt be. A templomnak nagyértékű kincsei voltak, továbbá híres festményei és egy könyvtára, a melyben háromezernél több pergament-kéziratot és pergament-nyomatványt őriztek a könyvnyomtatás föltalálásának a korából.

De nemcsak az embereknek, az Istennek is van barakkháza az új Messzinában. A legnagyobb barakktemplom (mert három van) a Viale S. Martino táján, az élet e főpontján egy kis kápolna helyén épült. Oltára még a kápolna oltára, csak a hajót tákolták össze deszkából. A hajó végében függöny választja el a papnak lakását a barakktemplomtól. A szentély boltívén pedig, szintén megmaradt, ez olvasható: *In conspectu tuo sunt familiae nostrae.* Bizony, ha messzinaiak imádkozni jönnek, hogy az élethez erőt és fájdalmukban vigaszt nyerjenek, elmondhatják: *Uram, a mi családunk, a mi hozzátartozóink a színed előtt vannak.* Nagyhéten az érsek itt végezte a nagyheti szertartásokat. De Jeremiás siralmait a város fölött mindenki hallhatta és átérezhette, a ki nem is fért bele a barakktemplomba. Hisz a romok között e siralom hallatszott: «miképen ül magában a város, mely néppel volt tele. Sirván sír éjjel és könnyei folynak orczáján. Utai szomorkodnak azért, hogy nincsenek, kik az ünnepre jöjjenek. Kapui mind becsukattak, papjai sírnak, szüzei epekednek s önmaga elnyomatott a keserűségben.»

Néhány héttel ezelőtt szentelték föl Messzinában a Pius pápa által ajándékozott barakktemplomok elsejét. A megható ünnepély örökre feledhetetlen marad a jelenlevők között. Beláthatatlan sokaság vette körül a templomot. Monsignore Cottafavi, a földrengés területére kiküldött pápai biztos mondott nagy beszédet, a mely leírhatatlan hatást keltett a hallgatóságban. X. Pius pápának több rendbeli hálaadó és hódoló táviratot küldöttek.

T. B.

Legnagyobb vigaszom egy oly templom, melyben az Oltáriszentséget imádják.

Szent Terézia.

Úrnapi körmenet Münchenben.

BEDVES, bensőséges ünnep az Úrnap; sőt ennél is több: valóságos diadalünnep. A «Christophora Ecclesia» kilép a fórumra s diadalmenetben körülhordozza a szentségi Úr Jézust észak, kelet, dél s nyugatnak tájain.

Nemes versenyre kelnek a katolikus Egyházhoz, ehhez a közös anyához, hú nemzetek, hogy minél ünnepélyesebbé, lélekemelőbbé tegyék

Úrnapi körmenet a bajor fővárosban.

a kenyérszínben rejtőző Úr Jézusnak ezen diadalmenetét. Olvasva a különböző nemzetek úrnapi körmeneteinek leírását, mindegyikben valami eredeti, megkapó vonást találunk. Ennyi fény, ennyi pompa láttára bajos volna eldönteni, melyik körmenet az impozánsabb, melyiket illeti meg az elsőség pálmája.

Kezembe akad például *Siena* városa úrnapi körmenetének leírása. Már csak szereti az olasz az ünnepségeket. Van is élet, elevenség az úrnapi körmenetben. Jelmezes alakok, középkori lovagok emelik a menet fényét. E jelenet emlékeztet a középkor hagyományos, nagyszerű úrnapi körmeneteire. Ámde még nagyon is messze van ez a körmenet pompa dolgában a középkori úrnapi menetekről, mikről a kulturhistória beszél.

Erről minekünk már csak halvány sejtelmünk lehet. Hol keressünk ehhez foghatót?

Franciaországban hiába nézünk szét. Ott szomorú napokat él az Egyház. Tudvalevőleg el van tiltva minden egyházi körmenet az utcákon. Itt az úrnapi körmenet is már a templom falai közé szorul. Eszünkbe juttatja ez a modern pogány üldözés a katakombák korát, mikor az ősi pogányság üldözése földalatti rejtékhelyekre szorította a fiatal erővel terjedő kereszténységet. Mindazonáltal a modern Babilonban, *Párisban* is van még úrnapi körmenet. A Ste-Madelaide templom van abban a szerencsés helyzetben, hogy megtarthatják legalább a templom körül a körmenetet. A gyönyörű görög klasszikus templomépület külső oszlopcsarnokában szabadon bontakozhatik ki a menet. A körmenetben résztvevők francia szokás szerint virágcsokrot tartanak kezükben. Igazán megható lehet ez a menet.

Mennyivel más a kép például a spanyol fővárosban. Ismeretes a spanyol udvar hagyományos tisztetete «Öfelsége, a szent ostya» iránt, a hogy ott nevezik az Oltáriszentséget. A nagyszerű úrnapi körmeneten résztvesz a királyi pár az udvar s az egész hivatalos világ kíséretében. Többnyire azonban nem *Madridban* szokott lefolyni a hivatalos körmenet, hanem a közeli *La Granja* királyi nyaraló parkjának árnyas útjain vonul tova.

Messze földön híres *Bécs* városa úrnapi körmenetéről. Megnyilvánul benne a Habsburg-ház hagyományos tisztelete az Oltáriszentség iránt. Valjon megilleti-e ezt a körmenetet az elsőség pálmája?

Nem ítélnék a bécsi körmenetről, mivel még nem láthattam. Ámde végignéztem az úrnapi körmenetet *Münchenben*. Bátran állíthatom, hogy ez a müncheni körmenet elibénk varázsolja a középkor páratlan fényű úrnapi fölvonulásait, mikről manapság már csak a kulturháztória regél. A müncheni körmenet legalább is egy kiszakított részlet, valami visszavarázolt kép a középkori menetből.

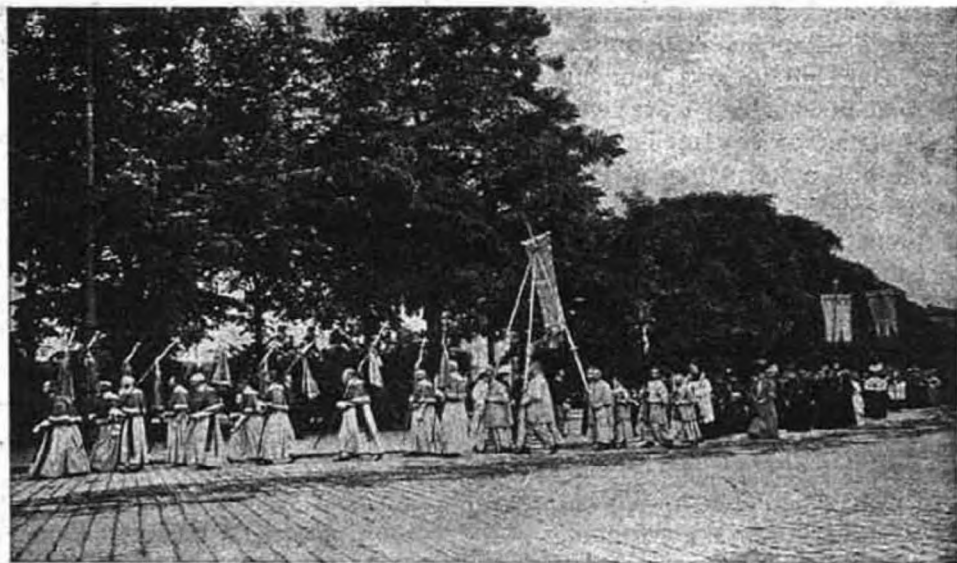
Elöttem fekszik a múlt évi müncheni körmenet hivatalos programja. E program s müncheni emlékeim alapján megkíséreltem visszavarázsolni szemeim elé azt a felejthetetlen képet, mit a müncheni úrnapi körmenet tárt elém.

Úrnapiján van a nagy körmenet. Ez az érseki székesegyházból, a nevezetes gót «Frauenkirche»-ből indul ki. Résztvesz rajta az egész város katolikus közönsége. Úrnapiját követő vasárnapon azután az egyes plébániákon tartják meg a körmenetet. Itt egyes részletekben tárul ismét a néző elé a nagy körmenet, mely kaleidoszkópszerű változatosságával és pompájával annyira lebilincsel.

A szertartás ugyanaz, mint nálunk. A világ négy tája felé fölállított

oltároknál az evangélium olvasása s utána áldás a Szentséggel. Ez a ritus hihetőleg átvétel a búzaszentelő körmenetből. A római rituale nem tud a szabadban fölállított oltárokról s mindössze a körmenet végen ír elő áldást a Szentséggel.

Nagy érdeklődéssel néztem elébe Münchenben az úrnapi körmenetnek. Talpon valék már kora reggel. Természetesen az elmaradhatatlan mozsárdörgés adta tudtul a nagy napot. Élénk sürgés-forgás mindenfelé. Itt a téren éppen az oltárt állítják föl s díszítik. Amott a házakat díszítik

Urnapja Münchenben. Társulati jelmezek.

drapériákkal. Itt is, ott is egyletek tagjai igykeznek zászlóik alatt az alakulóhelyre. Csupa készülődés a körmenetre.

Hét órakor nagymise a dómban, melynek végeztével megindul a körmenet.

Hagyományos rend szabja meg a nagykörmenet elrendezkedését. Az első szakaszban az iparostestületek haladnak a régi czéhzászlókkal és jelvényekkel. Valami 28 czéhszövetség van képviselve a körmeneten. A második szakaszban a szakegyletek, kath. egyletek és társaskörök (ifjúsági- és legényegyletek, kath. körök, népszövetség, kaszinók stb.), majd az ájtatos társulatok tagjai, továbbá a tanulóifjúság, női szerzetesrendek és társulatok, végre a diákkorporációk és kispapok menetelnek, valamennyien négyes csoportokban. Ezen második szakaszban a résztvevők kilenczvennél

több csoportot is tesznek ki. Mindenik csoportnak élén, miként az előző szakaszban is, zászlótartó, keresztvivő, fáklyavivők ministringben s előimádkozó pap karingben; utánuk a hivek égő gyertyával. Érdekesekek e e szakaszban az ájtatos egyetek képviselői társulatuk jelmezében. Például a «Corpus Christi» társulat küldöttségében 12 jelmezes férfiú; az angyalok kilencz karának társulatában, meg 8. jelmezes férfiú a társulat viseletében s így tovább. A jelmezes alakok száma megközelíti a kétszázat. Természetesen a nagy számmal képviselt egyetemi polgárság is megkapó látványt nyújt a különböző diák-korporációk festői díszruhájában. A harmadik szakaszban közvetlen a Szentség előtt halad a szerzetes papság, a világi papság s a káptalanok. A misés papok valamennyien kazulában. A Szentség után a királyi udvar s a hivatalos világ képviselői zárják be a menetet. Nagyjában ez volna száraz váza a körmenetnek.

Hatalmas egy menet. Mire a Szentséggel megindulhatnak a Frauenkirche-ből, a körmenet eleje jóformán ismét visszaér kiindulási helyére, habár jókora körutat ír le a menet a városban. Az útvonalon, merre a körmenet elhalad, kordontvonó katonaság díszruhában. Az oltárok közelében katonazenekar. A méltóságosan hőmpölygő, imádkozó tömegnek lágy zűmmögése egybeolvadva a katonabanda pianójával, valami andalítóan megható. Mindenütt példás rend; a közönség maga is vigyáz erre, fölösleges a rendőri készenlét.

Ez a körmenet is visszasugározza azt a mély hitet s a hagyományokhoz való hűséges ragaszkodást, a mi a derék bajor népnek jellemző, nemzeti sajátsága.

Mikor előttem vonult el ez a jámbor tömeg, igazán kedvem lett volna átfurakodni a kordonon s közibük állni. Ámde én voltakép Zakeus szerepére vállalkoztam, csupán nézőnek jöttem. A királyi palota előtt állva kedvemre végig is szemlélhettem a nagyarányú körmenetet. Még jobban járt társam. Pap létére bejutott a királyi palota folyosójára. Még jeggyel is kínálták az udvari ebédre. Ősi szokás szerint ugyanis udvari ebédre hivatalos a papság Úrnapján.

Feledhetetlen marad előttem 1908. június 18-ika, a Münchenben töltött Úrnap. Tanulságos, kedves benyomásokat nyert az ember ez ünnepen s oktáváján. A lapok vezércikkében foglalkoztak a nevezetes körmenet jelentőségével. A szószékről lelkesülten mutattak rá a szónokok a körmenet hatására. Mennyi lélekemelő impresszió!

Szerettem volna valami emléket, ha csak egy fényképet is, szerezni a körmenetről. Ámde minden utánjárásomra se sikerült magáról a nagy körmenetről fényképfölvételeket szereznem. Kaptam azonban képeket a Lehel vezér nevét viselő városrész, a szent Anna-plébániatemplom (St. Anna am Lehel) úrnapi körmenetéről. Ennek a körmenetnek majd minden

csoportha azonnál résztvett előzőleg a nagy körmenetben; tehát ez a körmenet is visszfényét nyújtja a nagy körmenetnek. Ép azért érdemesnek tartom bemutatni ezen képeket. Kétszeresen kedves emlékszámba kell vennem e képeket. Visszavarázsolják elém a feledhetetlen müncheni úrnapi körmenet egyes részleteit. Aztán meg annyi kedves ismerősre találok a képeken. A Lehel vezér nevét viselő városrészben laktamban a pezsgő katolikus egyleti élet iránt érdeklődve, bő alkalmam nyílt megismerkedni a városrész kath. mozgalmainak vezető férfiival.

Talán ki is egészítik az illusztrációk a körmenet leírásának fogatkozásait, a mi ilyen utinapló félelben szinte elkerülhetetlen. T. K.

Táncz az Oltáriszentség előtt.

Úrnapja Sevillában.

QUIEN no ha visto a Sevilla, no ha visto a maravilla. A ki nem látta Sevillát, az még nem látott csodát, így mondja ezt a spanyol nép szája. S igaza van. Ott láthatja meg az Oltáriszentséget, a világ legnagyobb csodáját hihetetlen pompájában, fényében és ragyogásában, a miről mi túlkomoly emberek álmodni sem tudunk. Andaluzia ege, a spanyol szemek tüze, a spanyol szív hangos dobbanása kell oda. Nem a mesés Giraldo-tornya Sevilla csodája, hanem a nagy székesegyház, a világ egyik legszebb gótikus alkotása. Itt folynak le a híres sevillai tánczok az Oltáriszentség előtt. Nem olyanok, mint a zsidók örjögő táncza volt az aranyborjú körül, vagy mint Salome gyilkos táncza Heródes lakomáján, olyan csupán, mint a minő a jeruzsálemi gyermekeké volt, kik pálmaágakkal s diszes köntösökkel hódoltak az eucharisztikus királynak s ezt énekelték: Hozsánna Dávid fiának! Ez történik a sevillai domban is nagycsütörtökön és Úrnapján. A szenttélybe egy százharmincz láb magas templomot építenek, melynek neve Monumento, e körül tizenkét fényes karosgyertyatartó ég s még azonfölül a gyertyák ezrei. A rögtönzött monumentóban ott ragyog a világ legnagyobb ötvösreमेके, a több méter magas ezüstszentségtartó, melyről háromszáz évvel ezelőtt külön könyvet irtak. Csodás fényben és ragyogásban ott trónol az Oltáriszentség. A csillárok és gyertyák tündéres fényt szórnak szerteszét, a párás fény, mint valami csipke szövű át a dóm bensejét, ívről-ívre, oszlopról-oszlopra. Megszólal a zene, mintha az angyalok kara zengene. Egyszerre a silleria-ból, így hívják a sekrestyét, tizenhat gyermek jön elő, és a szentség felé tart lejtő lépésekben. Tánczolnak, valósággal tánczolnak. A legkisebbek hat-hét évesek, a nagyobbak tizennégy-tizenöt évesek, olyanok, mint az angyalok. Kékbe és fehérbe öltözve fekete hajfűrtjeik szabadon lobog tova, fejükön a tollakkal ékesített som-

brero, kezük szabad. A mint a szentség elé érnek, leborulnak és mély meghajtással üdvözlik az ég királyát; majd fölkelnek s a zene halk ütemére lassan megkezdik az ünnepélyes tánczot. Mindenki bámulattal néz oda, mert a kis spanyol gyermekek valósággal imádkoznak. Mindig csak a szentségre néznek és gyönyörködten az Üdvözítőt; érzik a kicsinyek, hogy ezt nem az emberek kedvéért, hanem igazán az Istennek teszik. Élő hittel tánczolnak, könnyed minden mozdulatok; lassan, ünnepélyesen folyik a táncz, hol szétmennek, hol összejönnek s kézen fogva hódolnak a mennyei király előtt, majd leteszik a széles sombrero fejükről, s tovalebegő hajjal lelkesen keringenek tova a zene bűvös hangjain. Alakjuk egybeolvad a párás levegővel, s időnként csak egy halk rezgő fénycsávót lát az ember maga előtt, majd lassabb lesz az ütem s újra kibontakoznak a fénytengerből az imádkozó gyermekek finom körvonalai. Mindenki áhitattal csüng a látványon, szent János apostol titkos jelenéseire, Fra Angelico angyali karára gondol mindenki. Egy félóra múlva a castagnettek végsőt szólnak, az alakok mindinkább távolodnak és végre eltűnnek a silleria homályában.

A spanyolnak ez kell. Ez annyit ér előtte, mintha a pap a szószék-ről a hit érveiről bizonyítaná be, hogy Jézus itt él és uralkodik közöttünk. A spanyol tánczára a legbüszkébb, tehát legdrágább kicsét adja az eucharisztjának. Beszéli, hogy néhány idegen pap panaszkodott a pápánál emiatt, nevetségesnek, méltatlannak nevezte e tánczokat; a pápa azonnal kérdőre vonta a sevillai káptalant és elvárta, hogy a kérdést tisztázzák előtte. A káptalan úgy határozott, hogy semmit sem felel szóval, hanem elküldi a Szentatyához a tizenhat gyermeket, hadd győződjék meg a Szentatya maga, hogy kinek van igaza. Ennél okosabbat, úgy gondolták, nem tehetnek. Úgy is volt, a tánczos gyermekek érkeztek Rómába s megjelentek a Szentatya előtt. A pápa a trónon ült és úgy fogadta a gyermekeket; majd jelt adott, hogy kezdjék meg a tánczot. A zene szólott s a kicsinyek végig lejtettek a fogadóterem tükörsima márványlapjain s tánczoltak élő hittel, tiszta szívvvel, mintha csak odahaza lettek volna Sevillában. Elég! mondotta a pápa. Tánczoljatok csak édes gyermekeim tovább, így tánczolnak az angyalok odafönn az égben! M. L.

Műszaki vivmányok és az Oltáriszentség.

GIOSUE CARDUCCI az olaszoknak nemrégén elhunyt nagy lírikusa himnusz írt a sátánhoz. Inno a Satana! ez volt a jelszó mindenütt, a sátán dicsőítése az élet egész vonalán. E himnuszban Carducci, ki egyébiránt leányát apáczazárdában nevelte, dicsőíti a sebesen tovarobogó vonatot,

mint a földön megjelent pokoli hatalmat, mely tüzes szemével, sötét füstgomolylyal, pusztító gőzzel végig sistereg e világon és megfékezve azt, áldást oszt mindenfelé. Ő a sátán, ki minden jót ad nekünk, a vonat kazánja a pokolnak a tüze, mely megváltja e világot. Ezt mondotta Carducci. Nemrégiben fölütöttem Keppler rottenburgi püspöknek Mehr Freude című munkáját. A tudós püspök azt mondja, hogy korunk vivmányai eddig csak a mélységekbe vitték minket, pedig az a hivatásuk, hogy a magasba vigyenek. S igaza van a nagy püspöknek, a tovarobogó vonat égő kazánja nem a pokol lángját röpíti tova, a Szentlélek pünkösdi tüze, az, mely olyan, mint a sebesen jövő szél zugása. A vonat egy tovarobogó szentségtartó, mely áldást oszt.

A kath. hitterjesztés és hitápolás céljából alakult Catholic Extension Society for the U. S. of A. egyik előkelő tagja, Ambros Petry, tekintettel arra, hogy az óriási kiterjedésű Egyesült-Államokban templom, pap és istentisztelet hiánya miatt a katolikusok százezrei vesznek el az egyháznak, azzal az eredeti gondolattal állott elő, hogy egy kerekre épített vasuti kápolnát kell készíteni. A mozgó istenháza el is készült 60.000 márka költségen, áll egy 22 méter hosszú, körülbelül 70 embert befogadó kápolnából, mellette aztán van 2 szoba a püspök s az őt kísérő misszionárius számára. Végül egy kicsinyke konyha éléskamrákkal, hogy még a vad nyugat és dél pusztaságain való nagy utazások alkalmával is el legyenek látva. Hogy a kocsis belső berendezése a lehető legpraktikusabb, az, mint-hogy Amerikáról van szó, magától érthető. Így az oltár akként van elkészítve, hogy számos fiókjában az összes paramentumoknak helyük van; az áldozó asztal szükség szerint gyóntató székké alakítható át stb.

Ma már ennek az új intézménynek eredményeiről is referálhatunk. A gőzkápolna minden várakozáson felül bevált. Olyan helyeken, a hol eddig óriási távolságuknál fogva egyáltalán soha istentiszteletet nem tartottak, vagy oly helyeken, a hol eddig egy szénapajta vagy kezdetleges fakunyhó tette lehetővé, hogy a vándor lelkes misézessen, most megáll a vasuti kápolna, a melyet bármely vonathoz hozzá lehet kapcsolni. A rendeltetési állomáson egyszerűen egy holt sinre tolják.

A helyi lapban pedig például a következő hirdetés jelenik meg:

«Katholikus istentisztelet Hotwaterban, Kansas. A Szent Antal vasuti kápolna szombat délután 4 órakor beérkezik a rock-islandi pályaudvarra s a hívek használatára a Fő-utca közelében egy mellék sinre lesz tolvá. Gyónni lehet 5 órától 6 óráig és esti 7 órától 9 óráig. Vasárnap reggel a főtisztelendő püspök úr fog misézni. Utána ismét 9 óráig gyóntatás, 9 órakor nagymise szent beszéddel, a mely után a keresztség szentsége fog kiszolgáltatni. A gyermekek részére oktatás 4 órakor, utána vecsernye, áldás az Oltáriszentséggel és 7^{1/2} órakor esti konferencia.»

Eltekintve ama nem értékelhető eredménytől, tisztán vallási téren, hogy lelkipásztorilag tökéletesen elhanyagolt vidéken a katolikusoknak alkalmuk nyílik vallásos kötelességeik teljesítésére, a Szent Antal vasuti kápolnának még más tekintetben is bámulatos eredményei voltak. Egyik helyen eme egy istentisztelet által föllekesült katolikusok azonnal egy nagy telket adományoztak templomépítésre s annak fölépítésére, az első gyűjtésre 13.000 márka gyűlt össze. Egy gyors virágzásnak indult városban egy egész kis városrészt ajándékoztak s azonnal megkezdték a templom- és iskolaépítést. Egy katolikus község, bár csak 10 családból állt, azonnal négy értékes telket ajándékozott s mint alaptőkét a templomépítéshez 1000 dollárt. Egész sorát lehetne fölhozni a hasonló eseteknek.

A jelentés jól jegyzi meg, hogy a mozgókápolna valóságos keresztény oktatássá lőn. Oly helyiségekben s városokban, a melyekben a katolicizmus eddig rejtekben élt és olyan viszonyok között, melyek szegénységükben s minden mértéket meghaladó egyszerűségükben képtelenek voltak szent vallásunk iránt szeretetet és lelkesedést kelteni, vagy azt föntartani, egyszerre csak megjelenik a bámuló katolikusok előtt talán először életükben, vagy bizonyára hosszú-hosszú idő után megint a katolikus szertartás az ő egész megkapó szépségében és magasztosságában s «látják vallásunkat az elhagyatottság és megvettetés katakombáiból szabadságra kikelve és egy tisztelt és nagytekintélyű vallási társulat méltóságos föllépésével; nincs rajta semmi csodálni való, hogy örömlükben s lelkesültségükben vágy két szívében, állandóan maguk közt birni azt, a mit kápolnánk látogatásakor megismertek.» *E. K.*

Zörgessetek és megadatik.

Hofbauer Kelemen a szentségház előtt.

VARSÓBAN vagyunk, Lengyelország fővárosában. Két szegény hithirdető jött el Bécsből, az egyiknek neve Hofbauer Kelemen; azelőtt péklegény volt, de hiszen az északi népek történelme sok pékről emlékezik meg, a kik később híres emberek lettek. Így lett híres ember Hofbauer Kelemen, 1909. május óta immár Szent Kelemen. Az isteni gondviselés a znaimi péket Bécsbe, majd Rómába vezette, nemsokára belépett Ligori szent Alfonz rendjébe a redemptoristák közé s a rend őt északra küldötte, hogy ottan ápolja az Egyház legújabb hajtását. Varsóban volt tehát az ég választottja. Szegény lakást kapott Szt. Bennő egyháza közelében; olyan volt a ház, hogy gerendákkal kellett támasztani, mert félős volt, hogy minden pillanatban beszakad. A falakon víz csurgott alá, a szoba nem volt padlózva, a nyirkos nedves földön hálhattak csupán; más talán be sem

költözött volna, mert mindenki a betegségtől tartott télvíz idején, azon évben ugyanis olyan hideg tél volt, hogy a lengyelek olyant még nem láttak. Hofbauer azonban szerette a szegénységet és a nélkülözést meny-nyeknek országáért és Istenért a jóságos Atyáért, kinek kezében volt az ő élete. A mint a házba belépett, olyan volt az, mintha az ellenség sarczolta volna meg, puszta és üres; a szobában egy asztal és két szék állott; könyvek, óra, kép, ágy, tűzhely, evőeszközök, mindezek hiányoztak. Mindehhez pedig még pénzük sem volt, mert a mint Hofbauer és társa a pénzt összeszámlálták, kerek három tallért találtak még tarsolyukban. Szent Benno-egyházának sem volt semmije, mert a templom alapítványa oly csekély, hogy gyertyára, örökmécsre, miseborra, ostyára s több más ilyen szükséges dologra is alig tellett. Megkezdődött tehát az önmegtágadás és nélkülözés ideje szentünk számára. Legnagyobb vigasztalása rendjének szabálykönyvecskéje volt; magányos óráiban ezt vette elő s társával együtt kolostort csináltak a szegényes viskóból. Felvették rendjük ruháját, és a harmadik, ki velük jött, Emánuel testvér, szintén fekete, hosszú ruhába öltözött. Hofbauer és Hübl a két redemptorista pap megkezdette működését Varsóban; miséztek, gyóntattak, prédikáltak, a házat pedig Emánuel testvér őrizte, ő volt szakács és portás egy személyben. Szabóra nem volt szükségük, ruhájukat maguk varrták. A fazekakat és tányérokat a szomszédból kölcsönözték, a fakanalat, a mivel ettek, maga a testvér faragta, bár sohasem tanult fafaragást. A szakácsművészet sem volt éppen legerősebb oldala fráter Emánuelnek, főzött úgy, a hogy tudott; mindenen meglátszott, hogy jószive volt neki s főztével is inkább a szívet, mint a gyomrot elégítette ki. Néha maga Hofbauer is odaállott az üsthöz és főzött, a hogy tudott, legtöbbször esténként, mikor a prédikálásból hazajött; utána jól aludt; a lefekvés különben is nem járt nagy körülményességgel azon egyszerű oknál fogva, hogy nem volt ágy a házban; Emánuel testvér a padra nyújtózkodott, szentünk pedig rendtársával a széles tölgyasztalra feküdtek, egymás mellett, mint két gyermek a bölcsőben. És a mellett oly vigan, oly boldogan voltak; és az Úrnak is tetszett fönn az égben ez a csodás szeretet, mely szívesen türt, nélkülözött és ernyedetlenül dolgozott és soha, sohasem csüggedett. Jézus nem hagyta el őket, hisz Ő megígérte, hogy a kik Isten országát keresik, földiekben sem fognak hiányt szenvedni: mindenük meglesz. És Jézus meg is tartotta ígéretét. Egyszer ez történt. Mindannyian nagyon fáradtak voltak s nem volt mit enniök; pénzük az utolsó kopekig elfogyott; de azért a mi szentünk nem esett kétségbe. Ismert ő Varsóban egy milliomost, a kinek jó szive is volt és sohasem hagyta cserben a hozzáfordulókat; oda át lakott szent Benno-templomában az oltár fölötti kis szekrényben. Hofbauer elhatározta magát, ide jött el, alázattal letérdelt az oltár lépcsőjére és

elmondott mindent; nyíltan, őszintén s oly meghatóan esedezett a nagyúr előtt. S minél tovább imádkozott, annál nagyobb lett a bizalma. Az oltár mécse vígan lobogott, csendes, nyájas volt minden, mintha angyalok sugdostak volna. Hofbauer szívét édes érzés töltötte el s feljebb ment egy lépcsővel, hogy közelebb legyen Jézushoz. Majd megállott a legfelső fokon s hogy, hogy nem, a szíve sugta neki, csendesen kopogtatott az oltárszekrény ajtaján, mintha föl akarná ébreszteni az Úr Jézust és mondaná: Szabadíts meg Uram, mert elveszünk — az apostolokhoz hasonlóan, kik így keltették föl Jézust a háborgó tengeren. És Jézus fölkel. Mintha azt mondotta volna: szabad! megnyitotta isteni szívét a szent előtt. Megértette a buzgó imát és rögtön parancsolt az emberi szíveknek. A templomon kívül erőszakos csengetés hallatszott, Hofbauer Kelemen fölkel s látta, hogy háza kapujánál egy újmódi czilinderes úr, — akkor jött divatba a czilinder — már régóta ott várakozik s egy tárczát szorongat kezeiben. A mint Hofbauer odaért, az uri ember fölismerte őt, nyájasan üdvözölte s egy nagy összeg pénzt adott át neki Istennek nyújtandó hálaadományképen.

Ekkor Hofbauernek már nagy híre volt. Mindenünnen segély érkezett s ő már nemcsak hogy segítséget nem szenvedett, hanem lassan-lassan díszíteni is kezdte a templomot. S az emberek sűrűen jöttek szent Benno-egyházába s azon évben, midőn Napoléon császár Varsóban járt s a feslett francia erkölcsök itt is meghonosodtak, fényes ellendemonstráció képen százhuszezer ember járult Hofbauer templomában a szent áldozáshoz.

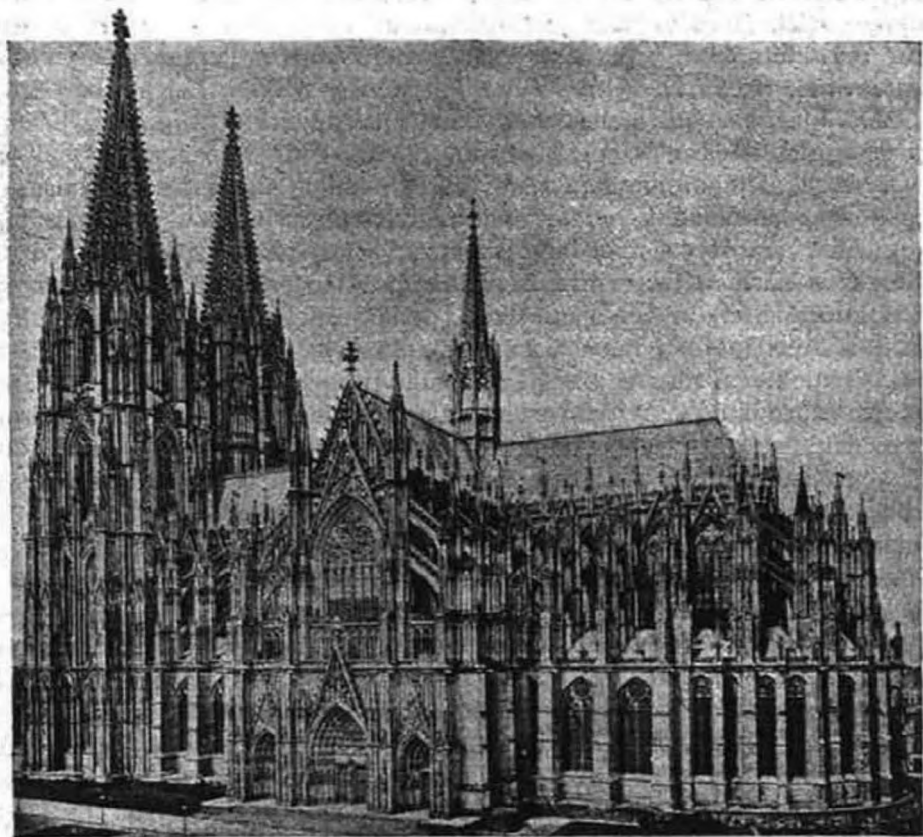
M. L.

A KÖLNI DÓM

A XX. eucharistikus világkongresszus színhelye.

A MŰVÉSZET Istentől származik s Istenhez kell visszatérnie; s ha ez a művészet életető eleme, úgy a kölni dómban az építészet mennyei diadalát ünnepli. Csodálatos idők! melyek így ápolták a művészetet. Egy sziklaszilárd hit adott szárnyat azon emberek súlyos kalapácsütéseinek, egy mélységes áhitat lehelt életet vésőikbe, ez lehelt lelket egy megdöntetlenül álló hatalmas alkotásba, ez adott képet, érzéket a hatalmas kötestnek. Lelkesedéssel emelte az a kor e hatalmas alkotást, s leggazdagabb pompájával ékesítette. Bizva azon sziklában, melyre Ő az Úr Egyházát építette, biztos tudattal rakta le a mélybe annak alapjait és építette reá szilárd falait. Mint az égbenyuló pálmák úgy állnak az erős, karcsú kőoszlopok, erre jöttek mint hatalmas lombok a széles keresztboltok és

mennybolthoz hasonlóan a kupolák, a fény a magasból ömlik alá és föl-
deríti a hajó csarnokait, a ragyogó ablakrózsa mint a nap sugárzik az
örökkévalóságból, száz meg száz hegyes torony mered az ég felé, mintha
az a kor az égbe akart volna menni, hogy reményeivel és vágyaival,
szenvetéseiivel s örömeivel, szent érzelmeivel s imáival Istenhez közelebb

A kölni dóm.

legyen. Legvégül pedig az a hatalmas kor a tornyokra és ormokra a
megváltás jelét tette a gyümölcsöt magában rejlő nyiladozó keresztvirágot,
mely a keresztény földi küzdelmének töviskoronája és mennyei győzel-
mének diadalkoszorúja. Így bontakozott ki a dicsőséges keresztény művé-
szet könnyedén és légiesen a földből, hogy szárnyai nőjjenek fönséges
alkotásban, melyhez hasonlót a fölkelő és lemenő nap még nem látott soha.

Geissel bíboros kölni érsek 1842. szept. 4.

Röptében a nagyvilág körül.

Szent Páskál napja Budapesten. Központi Oltáregyesület választmánya szent Páskál napján, május hó 17-én 3 órakor rendes havi közgyűlését tartotta *Kápter* Károly pápai prelátnak és örgróf *Pallavicini* Edéné elnökle alatt. Jelen voltak: az Örökimádás zárda főnöknője, *Kiss* Aladárné másodelnöknő, gróf *Zichy* Nándorné, *Heinrich* Ferenczné, *Cziráky* Lujza grófnő, *Selmayer* Vilma, *Koch* Ferenczné, *Makay* Lajos stb.

Az igazgató jelentette, hogy az Oltáregyesület szépegyházmegyei megbízottjává a szépei püspök *Rolny* Frigyes kanonok helyébe dr. *Dolyák* Pál theologia tanárt nevezte ki. Majd jelentést tett a zalaegerszegi kórház-kápolnának juttatott adományokról, az Oltáregyesületek jogviszonyának szabályozásáról s a szentségi társulatok szövetkezéséről, a gyűlések és körmenetek rendjéről. *Reviczky* Aladárnak az *Oltáriszentség*-ről írt kitűnő kézikönyvét ajánlotta s jelentette, hogy a Központi Oltáregyesület hivatalosan a belvárosi főplébánia úrnapi körmenetén fog résztvenni. Gyülekezés zászló alatt Úrnapján reggel 7 órakor a belvárosi plébánia-templomban. Az egyesület alapító elnöknőjének, gróf *Cziráky* Jánosnének halálának évfordulója alkalmával június 7-én délelőtt 9 órakor szentmise tartatik az Örökimádás templomában. *Szent Páskálnak* az oltáregyletek és szentségi társulatok védőszentjének ünnepe alkalmából délután 4 órakor terjesztőnk gyülekezetének volt díszgyűlése, melyen *Kápter* Károly prelátnak tartott ünnepi konferenciát szent Páskálról és a szentségi társulatokról. Fényes szavakban magasztalta a szentnek erényeit, kiről azt jegyezte föl életének írója, hogy valahányszor rendjének templomában, hol ő eltemetve volt az Oltáriszentség körül valami mulasztást talál, mély hangot hallatott sírjából s így serkentette az Oltáriszentség buzgó szolgálatára az embereket. Ezen gondoskodásáért tette őt XIII. Leo pápa a szentségi társulatok védőszentjévé. Most is ő az oltáregyesületek élő lelkiismerete, ő tanuskodik mellettünk az embereknél s ő jár közbe érettünk Istennél. Minden oltáregyesületi tagnak mintaképpül ajánlva a dicső szentet, igazgató különösen örömmel üdvözölte az Oltáregyesületnek a harmadrendhez tartozó tagjait, példaképpül állitva föl Baylon szent Páskált, ki szintén tagja szent Ferencz rendjének és pártfogója a szentségi társulatoknak. A gyűlés 5 órakor véget ért, utána áldás volt az Örökimádás templomában.

Telefon hirmondó. Isten iránt való tisztelettől indítatva és dicsőségének emelésére szegényebb katolikus templomok részére pusztán anyagi kiadásaim fedezéseért, igen szegényeknek teljesen ingyen is festek oltárképeket. Eddig négy oltárképet festettem ingyen, kettőt anyagi kiadá-

saim megtérítéseért. Tisztelettel hívom föl tehát a szegényebb egyházak főt. plébános urait, hogy ezen fölhívást méltassák figyelemre. Megkereséseket e címre kérek: *Dodek Károly* egy. festő, *Ujbánya*, Barsm.

A modenai vak pap első miséje. Egy, a legnagyobb valószínűség szerint az egész egyháztörténelemben önmagában álló esemény hírét tudatják velünk.

E szerint néhány hét előtt *Modenában* a szent Bertalanról nevezett templomban egy *Vittorio Zanfognini* nevű teljesen vak pap *primiciát* mondott.

Zanfognini egy előkelő modenai családból származik, kit kalandvágya még fiatal korában Amerikába vitt ki, hol váltakozó szerencséivel olasz és spanyol nyelvi órákat adott. Miután a világ hiúságait megunt a tetejébe meg is vakult, visszatért hazájába s egy kolostorba vonult vissza, hol erős akarat, kitartás és szorgalom mellett a teológiát kitüntetéssel végezte el. Legfőbb vágya volt, hogy egykoron misét mutasson be. Ennek azonban útját állták az egyházjog idevágó szigorú tiltó rendelkezései. Mindez azonban az élete javakorában levő vak barátot nem csüggesztette el. Minden követ megmozgatott, csak hogy célhoz érjen. Végül is Ő szentsége az engedélyt megadta. Mint a modenai lapok pártkülönbség nélkül írják, a templom zsúfolásig volt megtelve s úgy a közönség, mint az újmisé a lélek mélyéig voltak meghatva.

Áldozási jubileum a tirolai alpokban. Az innsbrucki *Sendbote* hozta legutóbbi számában ezt az apróságot: május 17-én két nővér ünnepélye módon ülte meg első áldozási napjának 50 éves jubileumát. Emléül egy szép utolsó vacsorakép hátlapjára a következő Istenhez és elhunyt szüleikhez intézett köszönő sorokat nyomatták:

«Köszönetet mondunk neked, Isten, hogy e szép napon először váltál eledelünké. Köszönetet mondunk mindama többi jótéteményért is, amelylyel bennünket elhalmoztál, különösen ama 22.000 szentáldozásért, melyben ez ötven év alatt részesültünk...»

«Ti kedves szüleink, tanúi voltatok első szent áldozásunknak. Ti köztünk megültétek arany- és gyémántlakodalmatokat és most, a mint reméljük, örök egyesülésben éltek Istennel. Azért imádkoztatok, a ti két legöregebb gyermekeitekért, kik ma szentáldozási jubileumokat ülik. Imádkoztatok összes gyermekeitekért s unokáitokért, rokonaitok s barátaitokért, hogy egykor mi is résztvehessünk az örök mennyekzöi lakomán a paradicsomban.»

Szentségimádó körmenet Manchester utcáin. Úgy-e tetszett már halani a manchesteri iskoláról? Ez az a nemzetgazdasági iskola, melynek elve a szabad verseny, a szabad érvényesülés. Haladó elv ugyan, de gyakorlatban a haladók száz évig késedelmeskedtek vele. A katolicizmusnak

s magának az Oltáriszentségnek még Manchesterben a szabad érvényesülés eme bölcsőjében sem volt szabad szabadon érvényesülnie. Tartott pedig ez az állapot 1909-ig. Most már a szentségimádó kereszténység diadal-kocsijára is ráírták Manchesterben: laissez faire, laissez passer! A mi nem sikerült a sokat emlegetett és fényes lefolyású londoni eucharisztikus kongresszuson, megtörtént Manchesterben, anélkül, hogy Anglia összedőlt volna. A manchesteri szent Patrik plébániában a jezsuiták missiót tartottak, befejezésül aztán ünnepélyes körmenetet tartottak az Oltáriszentséggel Manchester utcáin; az Oltáriszentséget épületes ájtatossággal 2000 nő és 1000 férfi kísérte mind égő gyertyával és énekszóval változó olvasó imádsággal. A körmenet a legnagyobb rendben ment végbe, egyetlen rendőr segédkezése nélkül. Jól jegyezte meg az egyik missionárius, hogy az Úr Jézus az Oltáriszentségben a reformáció óta nem részesült még szebb nyilvános hódolatban Angliában, mint ez alkalommal. A jég meg van törve.

Passiójátékok a Marquesas szigeteken. Az Úrvacsora. Nemcsak Oberammergauban vannak passiójátékok, hanem mindenütt a nagyvilágon. A vadember lelkét ép úgy megragadja Jézus isteni egyénisége mint a művelt európai. Árja indogermán, vagy mongol szeretettel csüng az Oltáriszentség Istenén. Ezúttal az ausztráliai négerek között vagyunk a Marquesas szigeteken; a gyarmat francia s a sziget, hol az isteni színjáték folyik, Hiwaoa nevet visel. A derék hithirdetők arról értesítenek, hogy a kannibálok ez évben fényes passiójátékot tartottak; szívből jött az egész különben egyszerű volt minden. És fölötte érdekes. A vadember egyszerűsége vetélkedett bizarr lelkével. Jézus hosszú köntösben jelent meg, de fején rézkarikát viselt, mert az ausztráliai négerek egy kézzelfogható dicshínnel akarták övezni az Üdvözítő fejét. Pilátus kosztüme a következő: Pantalon, egy francia gyarmatos katona rézgombos fegyverkabátja, fején pedig czilinder. A hithirdetők fényes czilinderrel jelennek meg közöttük, mert ez végtelenül imponál a vadaknak. A czilinder a hatalom teljessége; a teljhatalmú Pilátust tehát e nélkül el sem képzelhetnék. Keresztelő szent János szintén czilindert visel, de ruházata egyszerűbb. Csupán csak öve van csipőjén, de arra még egy kabátot is vesz. Judás egy tényleges gonosztevő, kit erre a célra a gyarmati fegyházból külön kiszabadítanak s valóságos harmíncz mexikói dollárt adnak kezeibe. Az egész színjáték a nyílt természetben játszódik le a szabad ég alatt; az Úrvacsora például a következőképen. Egy búján benőtt gyepes helyen a földre van terítve tizenhárom számára. Banán, fűge, kókusz és majomkenyér. Jézus megmossa a tanítványok lábait a közeli pataknál; a mosáshoz, hogy annál pregnansabb legyen, kókuszszappant is használnak. Végül lekuporodnak a földre és hálaéneket zengve Istennek, újra fölele-

venítik kókuszdióval s annak olajával az utolsó vacsora emlékét. A bizarr külsővel a legáhitatosabb lelket párosítják a hivaoai négek, kik talán leginkább érzik a megváltás szükségét és tiszta jó szívük tetszik az Úr Jézusnak, ki mondotta: Boldogok a tiszta szívűek, mert ők meglátják az Istent.

A XX. nemzetközi eucharisztikus kongresszus Kölnben. Már annak idejében jelentettük, hogy az idei nemzetközi eucharisztikus kongresszus — immár a huszadik — Kölnben fog lefolyni. A kongresszus, melyen ez évben is *Vanutelli* Vincze bíboros fogja a pápát képviselni, augusztus 3-án veszi kezdetét a pápa képviselőjének ünnepélyes fogadásával. A bíboros a Rajnán fog érkezni és fogadására máris nagyszabású előkészületeket tesznek. 4-én kezdődnek meg a kongresszus tulajdonképeni munkálatai az ünnepélyes megnyitó üléssel. Ezután három napon át nyilvános és szakosztályi ülések következnek — ez utóbbiak német, francia, angol, és olasz nyelven — és 8-án vasárnap ünnepi körmenettel ér véget a kongresszus. Jelentkezéseket és részletes fölvilágosításokat nyújt: Zentralbureau des Eucharistischen Kongresses, Köln, Eintrachtstrasse 160—170.

A gyűlések programmpontjai a következők: 1. Az Oltáriszentség és Jézus Szive. 2. Az Oltáriszentség és a papi hivatás. 3. Az eucharisztikus szertartások szépsége. A szakosztályok zárt gyűlésein a következő tárgyak kerülnek napirendre: 1. A mindennapi szentséglátogatás. 2. Hogyan legyünk jelen a szentmisén? 3. Misélátogatás hétköznapokon. 4. A miseénekek. 5. A népénekek az Oltáriszentség előtt. 6. Az Oltáriszentség és az iskolai ifjúság. 7. Az iskolásgyermek első szent áldozása és közös áldozásai. 8. A gyakori áldozás. 9. Az egyesületek áldozása. 10. A szentségi körmenetek. 11. Örökimádás és negyvenórai szentségimádás. 12. A szentségi társulatok. 13. Lelkigyakorlatok a munkásosztály számára. 14. Áldozási emlékképek. 15. Szentségi énekek. 16. Az Oltáriszentség és a szépművészetek. 17. Az Oltáriszentség és a keleti egyházak. 18. Az Oltáriszentség a népies irodalomban.

VEGYESEK

Miatyánk ötszáz nyelven. A clerkenwelli Gilbert és Rewington cég kis könyvet ad ki, a melyben a Miatyánkot ötszáz nyelven lehet majd olvasni. A könyv drága lesz, mert mindössze csak 200 példányt fognak belőle nyomni s a szedést a megjelenés után azonnal szétosztják. A kiadó cég szedőterme most valósággal látványosság számba megy. Kinaiak, japánok, borneói zuluk s a világ minden részéből származó szedők állanak a szekrények előtt. Legérdekesebb a kínai betűszedő, a ki a jelek és betűk ezreivel dolgozik, a míg a rövid imádságot kiszedi.

Oroszországi statisztika. Oroszországban jelenleg 66.780 görög óhitű templom van. Az 1903-ik évben 633 új templom épült. A szerzetesek számát 16.658-ra teszik, apácza 36.146 van. Egyházi adó fejében a lakosság a múlt évben 140 millió koronát fizetett. A különféle rangú lelkészek száma 170 ezer. Ezek közt 2050 püspök és 58.156 diakonus van.

Oroszországi templomi kincsek. A világ legdrágább misemondó ruhái az Orosz Szent-Synodus házában, a moszkvai Kremlben őriztetnek. Az egyik ilyen ruhába «Hiszek egy Istenben» teljes szövege igaz gyöngyökkel van kivarva. Nem kevesebb, mint két gyémánttal, rubintokkal és smaragddal kirakott püspöksüveg és számtalan remekműví arany mellkereszt a kincstár azon osztályában van elhelyezve, melyet I-ső Napoleon bevonulásakor a többi helyiségtől egy vastag kőfállal elzártak. Ez a kincs nem került francia kézre, de azért Napoleon a templomból öt tonna ezüstöt és öt mázsa aranyat vitt el.

Reklám a templomajton. Az amerikai «Hajnal»-ban olvassuk, hogy Newyork területén három anglikán templom van, melynek ajtaján a következő reklám csalogatja a közönséget:

Ebben a templomban van a legrövidebb istentisztelet. Itt vannak a legkényelmesebb ülőhelyek és a legfinomabb zene. Senkit sem sértünk. Belépő-díj 10 cent az ajtónál.

Helyes érzékre vall, hogy a kapu plakátja az igaz áhitatot nem hirdeti. Ilyesmi bizonyára nem is kapható abban a három templomban.

Mecset a vasuton. A Hedzsasz-vasuton a Mekkába zarándokló hívők számára a jövő évben egy-egy mecsetté átalakított kocsit is hozzá fognak minden egyes vonathoz csatolni. A mozgó mecseteket egy kis minaret különbözteti meg a többi kocsitól, falait mély értelmű korán idézetek lepik el, a padlót pedig drága perzsa-szőnyegek borítják.

A mecset-vaggon bejáratában víz is van, a melyben a hívők ima előtt mosakodhatnak és egy térképről leolvashatják, hogy ima közben merre forduljanak.

A KENYÉR

IME egy kis művelődéstörténeti csevegés a legméltóságosabb Oltári-szentség anyagárá! Az első kenyér keleten tésztából készült. Ábrahám idejében még nem ismerték a zsidók, csak egyiptomi fogságukban tanulták meg a sütés különböző módját. Mózes megkülönbözteti már a kovászos és kovásztalan kenyeret. A pusztában való bolyongás idejében csak friss, keleten tésztából sült kenyeret ehetnek s ennek az emlékére készítik husvétjukra máig is a pászkát.

Európába Egyiptomból került a kenyérsütés oly fontos tudománya s Athénben tökéletesítik legelőször; a görögöktől eltanulták a rómaiak is, de lassan lesz közkeletű. Krisztus előtt 174-ben, mikor Róma már nagyhatalom s a művelődésnek tekintélyes polczára jutott, nincsen még kenyérsütő mesterember a senatus populusque Romanus székhelyén; Krisztus születése táján is csak háromszáz körül jár az örök városban a sütőházak száma, de a hadsereg még Krisztus után a második száz esztendőben is «pulsum»-ot eszik kenyér helyett s Traianus oszlopán a legionáriusok még a «furca»-n viszik buzalisztkészletüket, melyből maguk készítik el puliszkájukat. A kenyérsütést megtanulták Róma európai tartományában is; Galliában általános a búzakenyér s ugyancsak Galliában használták legelőször az élesztőt.

Az északon lakó népek csak a középkor második felében ismerik meg; Svédországban meg épen a tizenhatodik száz esztendő után sűtnék kelesztett tésztából. A nagy németbirodalomban fényezésnek tekintik minősítik a megszitált búzalisztból gyúrt, megkelesztett kenyeret s «marcipan»-nak nevezik, míg a kevésbé módos vagy szegény nép durva, fekete, keletlen tésztából süttött kenyeret fogyaszt, melyet Vesztfáliában a harminczéves háború idején «pumpernikkel»-nek csufoltak s így nevezik ma is ezt a savanykás, cikoria-nevű, barnás-fekete kenyeret, mely csak akkor válik némiképen élvezhetővé, ha vaját kennek rá. Ezt a gúnynevet eredetileg csak a tagbaszakadt, faragatlan parasztokra alkalmazták.

Vesztfáliában és Északnémetországban egyáltalában alig használnak kenyeret — igaz, hogy zsíros eledellekkel se igen élnek. Egy alkalommal nagy plébániai búcsúlakomán vettem részt, melyen volt vagy hét tál étel, kenyérnek azonban se hire, se hamva. Úgy kellett külön kérnem az én magyar gyomrom számára egy kis kenyérikét. S kaptam is egy darab — pumperniklt.

Nálunk korán meghonosultak a kenyéradónövények; az árpa tőszóból képzett nevekkel már 1181-ben találkozunk, a búzát 1221-ben oklevélileg említik, a kölest 1462-ben, a köleskását 1588-ban, a rozst 1478-ban, a zabot 1516-ban. Korán megkezdődhetett kenyérré való földolgozásuk is, mert 1357-ben Sopronban van már kenyérsütő mesterember; valószínű tehát, hogy volt másfelé is és a soproni oklevéltár megemlíti 1397–1401. közt a «kenyérszakasztó»-t, meg a «kenyérszakasztódeszka»-t s ugyancsak Zsigmond király idejében a sütők már kemenczékkel dolgoznak. Magyarorságonk leginkább búzakenyeret fogyasztott, melyet többféleképen készítettek; a XVII. százévben legjobbnak tartották a komlósvízzel süttöttet. Az árpa-, zab-, korpakenyeret alábbvalónak minősítették. Az 1550. körül keletkezett Virginiakodex egyik pontjában ezt olvassuk; «Nyaualyas arpakenyeruel elegendhetnekh meg.» A «Történeti Tár» XV. k. 164. lapján: «bizony meg nem érdemlik, hogy hazánkban korpakenyeret egyenek.» Ezt «abrak-

kenyernek» gúnyolták. Thököly idejében a polgárháború sújtotta vidék népe panaszoja, «hogy zabkenyeren, tót hajdinán nyögünk az nagy inség mián»; a vitézi énekekben pedig valamelyik kurucz fakad ki, hogy «eb eheti az ő szálkás zabkenyerét»; eme silányabb fajtájúakkal szemben Gelei Katona a búzakenyeret «kövér, zsiros és sükeres»-nek, azaz legjobbnak mondja (1645.).

E. K.

Litánia szent Józsefről.

Használatát az egész egyháznak megengedte X. Pius pápa 1909. márcz. 18. (300 napi búcsu.)

Uram, irgalmazz nekünk. — Krisztus, kegyelmezz nekünk. — Uram, irgalmazz nekünk.

Krisztus, hallgass minket. — Krisztus, hallgass meg minket.

Mennyei Atya-Isten,

Megváltó Fiú-Isten,

Szentlélek Isten,

Szentháromság egy

[Isten,

Szentséges szűz Mária,

Szent József,

Dávid nemes sarjadéka,

Patriarkák fényessége,

Isten anyjának jegyese,

Szűz Mária tisztos örzője,

Isten Fiának nevelőatyja,

Krisztusnak gondviselő oltal-

[mazója,

A szent család feje,

Igazságos József,

Tisztaságos József,

Nagyokosságú József,

Bátorságos József,

Engedelmes József,

Hűségos József,

Béketűrös tükörképe,

Szegénységnek kedvelője,

Kézműveseknek mintaképe,

Irgalmazz
nekünk!

K
Ö
N
Y
Ö
R
Ö
G
J
É
R
E
T
T
Ü
N
K
I

A házas életnek dísze,
Szűzeknek oltalmazója,
Családoknak erőssége,
Szűkölködőknek vigasztalója,
Betegeknek reménysége,
Haldoklóknak szószólója,
Gonosz szellemeknek félelmes

[ellensége,

Az anyaszentegyház védőszentje,

Isten Báránya, ki elveszed a világ bűneit. — Kegyelmezz nekünk.

Isten Báránya, ki elveszed a világ bűneit. — Hallgass meg minket.

Isten Báránya, ki elveszed a világ bűneit. — Irgalmazz nekünk.

Ű. Házának urává tette őt.

Ű. És egész országának fejedelmévé.

Könyörögjünk:

Úr Isten, ki megfoghatatlan gondviselésből szent Józsefet szentséges anyádnak jegyesül választani méltóztattál: adjad, csedezve kérünk, hogy akit védőszentünknek tisztelünk a földön, közbenjárására méltók legyünk az égben. Ki élsz és uralkodol, Isten, örökön örökké. Amen.

Könyörögj érettünk!

10 k, Csiszár Jánosné 10 k, Ágoston Józsefné 10 k, Névtelen pósta útján 10 k, Goszthonyi Mihályné 20 k, Hegyessy Lászlóné 10 k, Földváry Sándorné 4 k, Neumayer Anna 4 k, Varsó Mihályné 2 k, Streysz Béláné 2 k, Horváth Jánosné 2 k, Ugron Ákosné 50 k, Tömöry Kálmánné 5 k, Neumayer Matild 1 k, összesen 396 k, mélt. Sipeki Balás Lajos püspök úr Rozsnyó egyházmegye területéről 1100 k, Stiaszni Szilveszterné 3 k, Kovács Mária 2 k, Tolt József, Mária, Angela és Ignác 6 k, Bero Jánosné 2 k, Matlag Istvánné 2 k, Német Mihályné 1 k, özv. Szerdahelyi Károlyné 2 k, Groszits Klára 4 k, Gyulai Béla és neje 1 k, Dévény Gyuláné 2 k, Czauner Richardné 2 k, Figl Gizella 1 k, Rovszki János és Veronika 48 f, Sztankovits Gizella 1 k, Provaszek Eleonora és Mária 60 f, özv. Kemenes Jánosné 10 k, Winkle Paula 4 k, Uhlerich Gyuláné 2 k, Szemplényi Gyuláné 2 k, Vig Albertné 5 k, Herfort Ilona és Irén gyűjtése: Kocsis Mihály és neje részéről 2 k, Riedl Győzőné 2 k, Udvari Istvánné 1 k, Pichler Mária 2 k, özv. Lerchner Mátyásné 1 k, Stark Erzsébet 30 f, Uitz Antalné 24 f, 8 k 54 f, Gervay Lujza gyűjtése: Hertl Margit részéről 2 k, Révay Olga 4 k, Gratzer Anna 2 k, 8 k, Magdics Irén 2 k, özv. Lafrankó Jánosné 20 k, és gyűjtése: özv. Lafrankó Istvánné részéről 10 k, Lefeber Lujza 20 k, Lafrankó Erzsike, Mariska és Gyula 8 k, Hulitius Károlyné és Jahn Gizella 8 k, Waigand Erzsébet 10 k, Jahn Józsefné 4 k, Retter Gyuláné 2 k, N. N. 4 k, Stieber Vincze 10 k, Tölgyesi Károlyné 4 k, Tirschel Jozefa 4 k, 104 korona.

Az oltáregyesület rendestagjaitól 1909. márc. hóban befolyt díjak:

Bessenyei Mária, Fülöp Mária, Oszlanczi Borbála, Bakos Rozál és Ferencz Jánosné 1 k 20 f, Szabadhegyi Zoltánné 5 k, Hajda Károlyné 4 k, Holzman Teréz 2 k, Justh Emilia 2 k, a csanádi püspöki irodától 15 k, Demetrovits Gina 4 k, Jalovits Lajos 1 k, Polónyi Anna 1 k, Hideg Róza 2 k, Szegedi Gina 20 k, Thék Endréné 20, Nagy Anna 1 k, Posch Borbála 1 k, Pintér Augustza 60 f, Sebestyén M. 60 f, Zwekits Jánosné 2 k, özv. Fiedler Sándorné 6 k, Szabó Julianna 48 f, Trizna Péterné 24 f, Hergérth Szeréna 4 k, Závoczky Borbála és Gizella 2 k, Polgár János és neje 6 k, Poszpis Borbála 3 k, Gradl Anna 5 k, Buschenreiter Teréz 1 k, Neiner Erzsébet 2 k, Dobos Anna 2 k, Kajdicsi Teréz 1 k, Kokovai Ilona 2 k, Blaskovics Ida 5 k, Csere Mihály 1 k, Martini Erzsébet 4 k, Gázder Józsefné 1 k, Halbrót Józsa 3 k, Harsányi Béláné 1 k, Pozsár János 24 f, Schmoll Mária 40 f, Mocskonyi Gyuláné 2 k, Baranyai Mária 10 k, Gábler Lajos Pál 5 k, Weidner Diesel Ernőné 2 k, Reményi Mária 2 k, Rausch Ferenczné 10 k, Molnár Erzsébet 2 k, Erős Gyuláné 2 k, Stahly Ignáczné 4 k, özv. Blaha Gyuláné 40 f, özv. Palovits Mihályné 40 f, Pörtl Erzsébet 40 f, Hozleiter Józsefné 1 k, ft. Tálos Gyula úr Vas-Borostyánkőről 20 k, Traxler Kornélia 2 k, özv. Herich Károlyné 10 k, Kubicsék Mihályné 40 f, Melhart Pálné 1 k, Szüts Julianna 2 k, Kis Józsefné 4 k, Gammel Ferike 2 k, Keszteli Betti gyűjtése: Bignio Benitzky Etelka részéről 4 k, Groszinger Ida 4 k, Jung Mihályné 5 k, Hamenauer Anna 1 k 20 f, Kelemen Antalné 3 k, összesen 17 k 20 f, Losonczy Dénesné és Gizella 48 f, Aggházy Dóra 2 k, Éberlingy Jné gyűjtése: Herald Ferenczné részéről 4 k, Tomor Róza 4 k, Gróf Vilmosné 4 k, 12 k, Joszt Anna 2 k, Petrold Anna 1 k, Ledniczky Borbála 1 k, Simek Mária

3 k, Laub Jánosné gyűjtése: Hasznan Jozefin részéről 2 k, Krintzky Lajosné 2 k, Willinger Ferenczné 2 k össz. 6 k, Herfort Ilona gyűjtése: Rokkenbauer Pál részéről 4 k, dr. Kövér Kálmánné 10 k, Kocsis Piros 24 f, Bolváry Peregrin 4 k, Huppán Flórián, és neje 4 k, Bálint Lujza 2 k, Sneider Jozefa 24 f, Bodendorfer Gézáné 5 k, Dégen Istvánné 2 k, Grázl Lajosné 1 k, Boskó Tirza 2 k, Kolba Lajosné 4 k, Goldsmied Róbertné 40 f össz. 38 k 88 f, Herfort Irén gyűjtése: özv. Nyúl Mihályné részéről 2 k, özv. Brabant Ferenczné 2 k, Hegeüis Mária 1 k össz. 5 k, özv. Klár Józsefné gyűjtése: Marsofszky 4 k és Gohl Antalné részéről 10 k össz. 14 k, Schöpfer Rozália 2 k, ft. Csirizsnyák József úr a sárvári és saári tagoktól 3 k 20 f, Jónási Erzsébet 1 k, Vinczen Mária 1 k, Mariáttó család 1 k 20 f, Frekán Irma 4 k, Dánis Jánosné 1 k, Nejedly Vencelné 1 k, Herman Ferencz 2 k, Böhm Erzsébet 1 k, Precskor Évi 2 k, Rezács Anna 1 k, Német Józsefné 40 f, Bögehold Oszkárné 1 k, Egry Anna 4 k, Pizinger Istvánné 2 k, Payper Francziska 8 k, id. Payper Jenőné 2 k, Tichy Józsefné 5 k, özv. Keczéry Ödönné 5 k, Döry Gézáné gyűjtése: Sümeg (Zala m.) 2 k 24 fillér.

Miskó Józsefné gyűjtése a missió számára. Özv. Kohaut Rezsőné 2 k, Weninger M. 3 k, Pelczman Elisabeth 2 k, Gáspár Zsuzsanna 2 k, Cuculinus A. 3 k, Gainer Alojsia 1 k, Müller Regina 3 k, Thalwieser Mária 1 k, H. A. lelkeüdvíért 25 k, W. G. 1 k, Farkas Alojsia 2 k, Knal Mária 1 k, Horváth Erzsébet 4 k, összesen 50 korona.

~~~~~

Mit félték, ti kicsinyhitűek?! Coppée egy alkalommal Tréportba rándult ki. Útja a tenger mellett vezetett, a melynek tükre a közelgő zivatart jelezte. A parthoz több halászbárka volt kikötve s a halászok ezekből a rakományt «János Mária» halászbárába rakták sietve. A költő előtt két asszonyka haladt, a kik élénk beszélgetést folytattak. Az idősebbik megnyugtatta a fiatalabbat: «Ne aggódj, «János Mária» hajónak ez évben baja nem eshetik, mert ez idén rajta volt a mi Urunk.» Coppée nem értette e párbeszédet s kíváncsian kérdezte az asszonyokat: kicsoda az a nagy úr, a ki ez idén a «J. M.» hajón volt látogatóban? Az asszonyok megvetőleg néztek a költőre, gondolván, [hogy gúnyt űz belőlük, csak odavetve válaszoltak: «Ti párisiak teljesen hitetlenek vagytok.» A költő fölkereste a helység papját s ettől kért fölvilágosítást a rejtélyes látogatás ügyében. A pap igen szívesen adott fölvilágosítást a kíváncsi költőnek: «Szép és kegyeletes szokás dívik nálunk. Tavasszal, mielőtt a tengerre indulnának a halászok, sorshúzás útján kijelölik, kinek a bárkáján állítsanak oltárt. Az oltárt virágokkal díszítik föl s körmenetben viszik oda a legméltóságosabb Oltáriszentséget. A pap a hajóra helyezi a Legszentebbet, majd több imádság elvégzése után áldást oszt. Innét a jámbor nép az a meggyőződése, hogy a mely hajót az Úr Jézus meglátogatta, annak baja nem eshetik.» Vegyük gyakrabban magunkhoz az Úr Jézust a szent áldozásban s életünk hajója biztosan evez.